

Obaja vsak četrtletnik in velja s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izven Jugoslavije 36 din. Naročnina se pošlje na upravnitvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. Telefon Interurban št. 145.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopis se ne vrača. Upravništvo sprejema naročnine, izjave in reklamacije.

Cena letnega poštevanja. Za večkratne oglase prilažemo popis. Nezaprejo reklamacije so pošiljane prosile.

Češkovl račun pošiljamo urada Ljubljana št. 10.605. Telefon Interurban št. 145.

16 številka.

MARIBOR, dne 17. aprila 1924

58. letnik.

Vstajenje politične poštenosti.

V petem letu ujedinenja obhajamo zopet za krščanstvo enega najpomembnejših praznikov: Kristovo vstajenje. Ta prvi največji pomladanski praznik nas spominja v prvi vrsti najmočnejše zmage Kristove nad smrtjo; v drugi vrsti zmage spomladi nad zimskim spanjem narave.

Vsako leto smo obhajali velikonočne praznike z novimi upi ter nadami na vsestransko zboljšanje razmer v naši mladi državi. A vsi ti upi vstajenja naše države v političnem, gospodarskem ter kulturnem oziru so nas vabili. Mesto vsestranskega vstajenja, kakor ga beležijo leto za letom druge po razsulu nastale države, morali smo beležiti od prevrata sem le pogrezanje v balkansko nazadovanje in pokvarjenost. Glavni vzrok, da se še do danes nismo dvignili iz groba nazadovanja, je bila doseđanja znaga politične zahrbtnosti, nepoštenosti in pokvarjenosti naših najvišjih državnikov nad poštenostjo, odkritosrčnostjo in neumornim delom mož, ki hočejo narodu in državi pripomoči do vstajenja na vseh poljih.

Letošnji velikonočni prazniki pa nam odgrinjajo grob nazadovanja v toliki meri, da lahko rečemo z gotovostjo: politična nepoštenost, zahrbtnost ter pokvarjenost na najvišjih mestih je potisnjena v manjšino.

Ravno za letošnje velikonočne praznike sta se strogo ločila v naši državi dva tabora: tabor politične pokvarjenosti in tabor politične poštenosti in pravega dela za narod in državo. Pri pogledu na ta dva strogo ločena tabora pa hvala Bogu lahko beležimo veselo dejstvo: tabor politično poštenih narodnih zastopnikov je znatno močnejši od tabora političnih pokvarjencev in dosedanjih narodnih in državnih pijavk.

Pa naj še Pašič in Pribičevič tako spletakarita in zavlačujeta z najostudnejšimi sredstvi ter pripomočki predađo oblasti, tega dejstva ne moreta več zbrisati — namreč: ustvarila se je proti njuni politiki korupcije, nasilja in izžemanja opozicija, ki zahteva prelom z dosedanjim korupcionističnim in pogubonosnim načinom vladanja, in ta opozicija trdnega upanja na skorajšnjo boljše bodočnost naroda in države je v znatni večini.

Res je tudi, da je Pašičev odhod od vladnih korit počasen kot letošnja zmaga spomladi nad zimo, a moral se bo le prej ali slej doigrati, ker Pašičeve zavlačevalne zahrbtnosti in spletakarije opozicijske vrste le krepijo in trdneje sklepajo.

Naš politični položaj je ravno za letošnje velikonočne praznike dozorel v toliko, da lahko rečemo kljub Pašič-Pribičevičevi res mojstrski prefriganosti glede pokvarjenosti obhaja poštenost opozicije od prevrata sem letošnje spomlad prvič svoje vstajenje:

In da je sploh prišlo po dolgotrajnih, hudih in ostrih političnih bojih do vstajenja politične poštenosti, je pač

glavna zasluga Jugoslovanskega kluba in njenega načelnika dr. Korošca.

Odločitev, da se to započeto vstajenje politične poštenosti pospeši, ali pa zakasni tudi na dobo po novih volitvah, pa je v rokah kralja, ki se bo moral ravno v času velikonočnih praznikov odločiti: ali naj izvojuje popolno zmago politična poštenost nad Pašičem in Pribičevičem pred novimi volitvami, ali pa šele po volitvah.

Letošnja Velikanoč — pozna, spremljana od deževja in mrzlih vetrov — prinesla nam je trdno zaupanje v zmago ter vstajenje politične poštenosti. Ako vstane in zmaga v naši državi poštenost, potem se bodo tudi od koruptivnih centralistov na vseh koncih ter krajih zavžene razmere zboljšale, narod bo vstajal k zadovoljnosti, država se bo ojačevala in pridobivala na ugledu na znotraj in predvsem pa tudi na zunaj!

Po italijanskih volitvah.

Italijanski fašisti praznujejo svojo prisleparjeno in izsiljeno volilno zmago. Volitve so dale diktatorju Mussoliniju več kot dvetretjinsko večino mandatov. Volitve so bile zelo nasilne in druga temna stran fašistovske zmage je tudi ta, da se kakih 30 odstotkov volilcev volitev ni udeležilo ter je rajši ostalo doma v trdnem prepričanju, da mora biti vsakega nasilja prej ali slej konec.

Fašisti so nastopali z dvojno volilno listo: s prvo in večinsko so se borili proti popolarom (kat. ljudski stranki) ter socialistom in komunistom, druga fašistovska lista si je pa vzela za nalogo zadržati narodnostne manjšine: Slovane in Nemce. V Italiji se voli drugače kot pri nas. Uvedena je državna glasovnica in na njej so natisnjeni volilni znaki vseh list dotičnega volilnega okrožja. Slovani in Nemci so imeli skupno listo ter za skupen znak na glasovnici navskriž položeno lipovo vejo in planinko. Ta lista je bila v Primorju vložena kot peta in je bil njen znak tudi na glasovnici. Volilec dobi glasovnico od predsednika volilne komisije, stopi v volilno celico, prečrta s črnim svinčnikom znak liste, za katero hoče glasovati, zvije in zalepi glasovnico in jo odda zopet predsedniku. Ker pa ima vsak volilec pravico oddati trem kandidatom prednostni glas, napiše, preden zalepi glasovnico, nanjo primke dotičnih treh kandidatov. Tako so lahko na skupni listi glasovali Slovenci, Hrvati in Nemci za svoje kandidate. Razumljivo je, da se da tako glasovanje izvesti pravilno le pri popolni svobodi in pri popolni nepristranosti in poštenosti oblasti. Tega pa fašisti ne poznajo in zato so se vršile vsakovrstne sleparije, zlorabe in nasilnosti.

Prvič so bili že volilni shodi protivladnih strank in zlasti še Slovencev pravo tveganje življenja, ko so se na vsak shod in sestanek privlekli oborožene tolpe fašistov.

Dan samih volitev pa je v nasilju vse, kar je bilo poprej, seveda daleč prekosil. Iz Gorice se opisuje volilna nedelja takole: »S silo so odganjali slovenske člane volilnih komisij na sedež fašija. Posredovanja naših voditeljev pri varnostni straži so bila brezuspešna in pokazala popolno nemoč varnostnih oblasti napram fašistom. Pri skrutiniju (štetju glasov) so se mogle na ta način goditi največje goljufije. To kažejo izidi. Največjo nesramnost pa je zagrešila vlada sama, ker je dala v zadnjem trenutku pretiskati državne glasovnice z lipovo vejico navzdol obrnjeno. To je bil očiten namen premočiti slovenske volilce. Toda vsi ti poskusi so se jim zdeli še premalo; celo nedeljo popoldan so prihajali vplivnejši možje in fantje iz Brd v Gorico skriti se pred fašistovskimi nasilstvi. Celo nad ženami in dekleti so se znašali. Našega agitatorja iz Podgore so tako razmesarili, da je obležal polmrtev na mestu; a to še ni bilo dovolj. Karabinerji so ga še zaprli in le na zdravnikovo zahtevo so ga prepeljali v bolnico.« Podobnih poročil bi bilo še za celo knjigo, ker je fašistovsko nasilje ravnokot kot narodne manjšine tlačilo tudi italijanske delavce in kmete, ki so hoteli glasovati za popolare, socialiste in komuniste.

Izid nasilnih volitev je v kratkem tale: fašisti so dobili na prvi svoji listi 356, na drugi 19, torej vsega skupaj 375 poslancev. Ker bo štel bodoči rimski parlament nekaj nad 530 poslancev, ne odpade na vse druge stranke niti 160 poslanskih mandatov. Od teh so dobili raznovrstni socialisti in komunisti vsega skupaj 64, popolari 39, liberalci in demokrati 30 poslancev ter poleg per drugih malih parlamentarnih skupin še Slovani in Nemci po 2 poslanca. Od Slovanov prideta v rimski parlament Slovenja dr. Besednjak in dr. Wilfan.

Četudi je ta zmaga fašizma dosežena z nasilnimi sredstvi in ne izraža dejanske politične volje ljudstva, bode vendar predsednik Mussolini to dosegel, da postane njegova stranka in Italija še važnejši činitelj v Evropi. Prvič so vzori fašizma že prodrli do malega v vse države. Zdrav parlament ima danes samo še Anglija poleg onih severnih držav, ki se niso udeležile svetovne vojne, po vseh drugih državah, ki so sodelovale v vojni ali pa po njej nastale, pa imamo danes fašiste in ob par izjemah je parlament na prav nizki stopnji, ker imajo državno oblast v rokah zastopniki manjšine proti veliki narodni večini. Španija ima tudi svojega diktatorja ter je najbližja fašistovski Italiji, Rumunijo vladajo veleposestniki in veke kapitalisti, v Bolgariji je gosposka vlada z nasiljem prišla do oblasti ter se z nasiljem na njej drži, na Ogrskem imajo fašisti prvo besedo in tako bi lahko našteali po vrsti še druge države. Nemčija je sedaj tudi pred volitvami, njeni fašisti in zarotniški monarhisti gledajo na italijanski fašizem kot na svoj vzor in da ne bomo dolgo iskali po svetu oboževalcev nasilja, si poglejmo samo policajdemokrata Pribičeviča, ki bi zmago italijanskega fašizma

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

Opustili so iskanje še preden so ga prav začeli, ker sploh ni bilo misliti, da sta Claytona še živa. Sorodniki seve in bližnji znanci so še dolga leta upali, da se vkljub vsemu vendar le še vrneto.

Nazadnje pa je tudi to upanje ugasnilo. John Clayton in njegova soproga sta bila za ves kulturni svet mrtva, pokopana na dnu morja. —

Fuwalda je bila neznatna jadrnica, kakih deset ton je imela*.

Te male jadrnice oskrbujejo običajno bližnji krajevni promet na zapadni afriški obali. Njihovo moštvo ni veliko vredno. Iz vseh vetrov in dežel so nabrani, ljudje, ki so se skregali z življenjem in človeško družbo, izvrški človeštva, pobešli kaznjenci, morilci, ki so ušli roki pravice, roparji in tolovaji vseh narodov in plemen.

Tudi Fuwalda ni imela nič boljših ljudi. Njeni častniki so bili brezsrčni siroveži, sovražili so moštvo, moštvo pa je sovražilo svoje častnike. Kapitan je bil sicer dober pomorščak, pa je živinski delal s svojimi ljudmi. Občeval je z njimi le s samokresom in ladijskim drogom in dvomljivo je, da bi bili njegovi podložniki sploh razumeli kake druge »razloge«.

In tako se je zgodilo, da sta John Clayton in njegova žena doživljala na krovu Fuwalde dan za dnevom

prizore, ki se o njih bere le v krvavih gusarskih romanih.

Koj v jutru drugega dne sta bila priči dogodka, ki je postal usoden za oba, nerojenemu bitju, ki ga je gospa Elza nosila pod srcem, pa je usmeril tok življenja, kakršnega še menda nihče ni živel v zgodovini človeštva.

Tisto jutro se je kapitan pogovarjal ob ladijski pregraji s Claytonom in njegovo soprogo, nedaleč v stran pa sta dva mornarja umivala krov. Čeber vode sta prestavljala korak za korakom za seboj in pomakala vanj krtiče na dolgih drogih.

Mornarja sta se s svojim delom bližala gruči. Kapitan je gostoma pripovedoval zanimive reči o Afriki, o njenih prebivalcih in o njenem živalstvu, s hrbtnom je bil obrnjen proti krovu in ni opazil, kaj se godi za njim, Clayton in soproga pa sta gledala ven na morje, vsa zatopljena v kapitanovo pripovedovanje.

Bliže in bliže sta prihajala mornarja. Sedaj sta bila trdo za kapitanovim hrbtnom, še trenutek, pa bi bila mimo in naša zgodba bi se nikdar ne bila začela.

Pa prav tistem trenutku se je kapitan obrnil in je hotel stopiti po krovu. Trčil je ob mornarja, se prevrgel in padel v čeber z umazano vodo. V hipu je bil ves premočen.

Za trenutek je bil prizor smešen. Pa le za trenutek. Val sirovih kletvic se je usul kapitanu iz ust, obraz mu je krvavo zardel od sramu in jeze, planil je na noge in s silnim udarcem pobil mornarja na tla.

Mož je bil star in slaboten. Sirovi napad kapitanov je bil milo rečeno neumesten, ker je bil mornar popolnoma nedolžen.

Tovariš nesrečneža pa ni bil ne star in tudi ne slaboten, — pravi medved po postavi je bil, z divjimi

črnimi brkami pod nosom in volovskim tilnikom med mogočnimi plečami.

Brezsrčni napad kapitanov ga je razdražil, maščevali je hotel tovariša.

S polglasnim besnim krikom je planil na kapitana in ga z enim samim silnim sunkom podrl na kolena.

To je bil upor, najhujši prestopok, ki ga more zagrešiti mornar na odprtem morju. In upor je znal kapitan krotiti! Ni bilo prvokrat, da ga je doživel, in vsikdar še je spravil upornike podse.

Njegov rdeči obraz je bil na mah bled ko stena. Ni čakal, da bi se postavil spet na noge, v hipu je potegnil iz žepa samokres in ga ustrelil v plečatega orjaka.

Naglo kakor blisk se je vse vršilo. Pa še nagleje je bil Clayton.

Še preden je kapitan izprožil, je zamahnil po njegovi roki in krogla, namenjena mornarju v srce, je zadela le njegovo nogo.

Ostre besede so vzrojile. Clayton je kapitanu kratko in jasno povedal, da je oduren sirovež in da se taki prizori ne smejo ponoviti, dokler bođeta on in njegova soproga na krovu Fuwalde.

Kapitan je imel pripravljen robot odgovor. Pa premislil si je, obrnil je Claytonu hrbet ter ježno mrmraje odšel.

Ni se hotel pripraviti z Angležem, posebej še ne s takim, ki je bil na uradnem potovanju. Angleži imajo dolge roke, ki segajo v vsa morja, — mogočno bojno mornarico. In te se je bal.

Mornarja sta se pobirala od tal, starejši je prijel ranjenega mlajšega tovariša pod pazduho in mu pomagal vstati. Brkastí orjak, ki so ga klicali za črnega Michaela, je poskusil prestreljeno nogo in ko je videl, da

* Nekaj nad 10.000 kg.

najprejši pisal in vezal v zlato knjigo ter zraven še prista-vil: Tako se morajo voditi volitve! —

Drugi važni pomen pa imajo italijanske volitve z o-ziranjem na italijansko zunanjo politiko, ki zelo drzno in za sosedo zelo nevarno hlepi po tuji zemlji. To pohlepno politiko pa vodi Mussolini zelo premeteno in bistromno. Doslej je že mnogo dosegel, posledaj bo pa še več, ker se lahko sklicuje na to, da je on sedaj po volitvah priznan gospodar Italije. Italija je v tesnih zvezah s Španijo, da lahko nagaja Franciji, potem ima že stare in trdne zve-ze z Ogrsko, dobre odnose s Bolgarijo in tudi z Grčijo je obnovila stike. Te zveze so pa tako spretno urejene, da se vsak čas lahko prekinejo, obnovijo, razširijo itd. Če Italija s Španijo enkrat nagaja Franciji, ima pa tudi vse pripravljeno, da dobi tudi Francijo na svojo stran, ter nagaja potem Angliji.

Vpričo splošnega položaja sveta, ki je od vseh strani zasit z oblaki in posebej še vpričo italijanske politike je prav dobro razvidno, kakšnega življenjskega pomena je za našo državo, da ima pošteno, na dejanski ljudski volji in zadovoljstvu slonečo in samo za splošnim blagom stremečo vladno, ki se ne bo opirala na eno in sicer srb-sko narodnost, marveč na vse narode. Zato je politika sporazuma na podlagi popolne narodnostne enakopravnosti po avtonomističnih načelih edino umestna in po-trebna tudi z zunanje-političnega vidika. — Jugoslavija se mora iznebiti Pašiča, Pribičevića in drugih politikov, ki imajo fašistovsko nasilje za vzor, ter postati na podlagi poštenega sporazuma močna in odporna na znotraj in zunaj.

Sajenje sadnega drevja

Eno najvažnejših opravil v sadonosniku je sajenje sadnega drevja. Ker se pri tem poslu vrše često napake, ki jih pozneje ni mogoče več izbrisati in katere nevesči sadjereji pripisujejo prav radi drevesničarjem na ro-vaš, podajam glede sajenja naslednja navodila.

Kaka naj bo jama?

Jame za sadno drevje naj se izkopajo nekoliko ča-sa pred sajenjem, najbolje že v rani jeseni, da se zemlja do časa sajenja prezrači. S tem pa še ni rečeno, da bi morali čakati s sajenjem drevja do pomladi, kajti je-sensko sajenje je vsekakor boljše od pomladanskega.

Glede širskosti jam se držimo pravila, da je jama tem boljša, čim širša je. Zatorej tudi 3 metre široka ja-ma ne bo preširoka in le v posebno dobri zemlji se lah-ko zadovoljimo z jamo od 1.50 m širskosti v kvadratu.

Z ozirom na globočino se ravnajmo po kakovosti spodnjih zemeljskih plasti. Ako naletimo že v globo-čini pol metra na pusto, skalnato ali kamenito spodnjo plast, ne bomo dalje kopali, ker bi s tem skušali spravi-ti drevesne korenine na umeten način v nerodovite spodnje plasti, kjer bi ne našle dovolj hrane in bi dre-vo začelo hirati. Kot pravilo torej velja, da se skalnatih tal naj ne dotikamo, ako hočemo omogočiti uspešen raz-voj posejanega drevja. V slučajih, ko imamo opraviti z neugodnimi spodnjimi plastmi zemlje, se poslužimo boljše sajenja na gričke ali navoženje kupe. Takšni kupi morajo biti kolikor mogoče široki in naj imajo kolikor mogoče poševne stene.

Navadno se kopajo okrogle jame, akoravno tudi četverooglate jame niso napačne. Ako računamo širo-kost jame v premeru, so štirioglate jame celo boljše, ker

bo šlo, se je obrnil h Claytonu in se mu godrnjaje za-hvalil.

Njegov glas je bil neprijazen in oduren, pa njegove besede so bile dobro mišljene. Še preden je končal, se je obrnil in je odšepal, naslonjen na tovariša. Ni hotel čakati na Claytonov odgovor.

Par dni ga nista videla in tudi kapitan jima ni pri-voščil druga ko godrnjave besede, kadar je bil prisiljen govoriti z njima.

Bila sta njegova gosta pri mizi, pa kapitan je sle-herni dan našel izgovor, da mu ni bilo treba jesti s svojima gostoma.

Častniki so bili neizobraženi, robati ljudje. Nič boljše niso bili kakor moštvo, izogibali so se Claytonov, kjer so le mogli. Ni jim dišalo, da bi mnogo občevali z izobraženim angleškim lordom in njegovo soprogo.

Zato sta večinoma živela sama zase. Kar jima je bilo tudi popolnoma po godu. Nista si preveč želela divje družbe sirovih mornarjev.

Tako samotno življenje je pa seve imelo tudi senč-no stran.

Ker nista z nikomur občevala, tudi nista zvedela, kaj se pripravljala med mornarji pod navidezno mirnim površjem vsakdanjega življenja in da bo v kratkem iz-bruhnila na krovu Fuwalde krvava, usodna igra —

Le to sta oba čutila, da visi nad jadrnico nekaj ka-kor soparno ozračje pred nevihto. Na zunaj je šlo vse svojo enakomerno, enolično pot, pa oba sta slutila ne-znano pretečo nevarnost.

Par dni je minilo.

Neko jutro je prišel Clayton iznenada na krov. In videl je, kako sta pravkar dva mornarja nesla enega svojih tovarišev v spodnje prostore. Nezavesten je bil,

je zemlja zrahljana tudi v ogljih, ki pri okroglih jamah odpadejo.

Pri kopanju jam moramo skrbeti za to, da pridejo posamezne plasti zemlje na posebne kupe. Zgornja naj-boljša plast zemlje pride pri poznejšem zasipavanju v neposredno bližino drevesnih korenin, manj dobra zem-lja pa se porabi za dopolnitev jame.

Če pri sajenju obenem tuji gnojimo, tedaj spravimo gnojilo — dobro strohneli hlevski gnoj ali kompost — v jamo šele takrat, ko je do polovice ali dveh tretjin za-suta. Na dnu jame ne gnojimo, ker bi ostal gnoj v tej globočini brez učinka; tudi bi zvalil korenine preglo-boko v zemljo, kar bi imelo za poznejše uspevanje drev-ja slabe posledice.

Nekaj o kolu.

Visokodebelna in polvisokodebelna drevesa potre-bujejo v prvih letih po sanjenju opor ali kola. Mogoče pa je vzgojiti drevje tudi brez kola in to v legah, ki so zavarovane proti vetrovom. Kol je zabiti v jamo pred sajenjem in sicer tako, da pride s spodnjim delom v trdo neprekopano zemljo, ker le na ta način more nuditi za-nesljivo oporo. Da mu podelimo večjo stalnost in po-kočno lego, pribijemo na spodnjem koncu kola, kjer se dotika trdih tal prečno latico, ki varuje obenem tudi pred zlobnim izruvanjem kola iz zemlje. Ako bi kol postavljali še le po sajenju v zemljo, bi se lahko pri-petilo, da ne bi ustrezal svojemu namenu kot opora drevesu, ampak bi sam potreboval oporo od drevesa, kar neredkokrat opažamo v zanemarjenih sadovnjakih. Tudi bi se lahko pripetilo, da bi pri postavljanju kola poškodovali drevesne korenine.

Da obvarujemo kol pred trohnenjem, ga je treba prepočiti s sredstvom, ki ga napravi trpežnega. Za su-rovo kolje se priporoča 5 odstot. raztopina modre bak-rene galice (Kupfervitriol), v kateri ga namakamo tako dolgo, da je skozi in skozi prepojeno. To se je zgodilo tedaj, ko se pokažejo zeleni znaki na gornjem, tanšem koncu kola. Za suho kolje pa vzamemo lesni izvleček ali ekstrakt (Teer) ali karbolinej, ki ga segrejemo in z vrelo tekočino kolje dobro namažemo.

Kol naj ne sega v drevesno krono, ker bi se lahko ob njem obdrgnile in poškodovale veje v vetrovnem vre-menu.

Vsajeno drevje se priveže na rahlo h kolu in sicer za to, da pri poznejšem sesedanju zemlje ne obvisi na njem. Šele za kakega pol leta, ko se je zemlja že dovolj vsedla, se vezi obnovi in drevo na kol trdneje priveže.

Se nekaj o drevesni jami.

Neposredno pred sajenjem se jame tako daleč za-sujejo, da lahko sadimo drevesa ter se pri tem ne bo-jimo, da bi prišla pregloboko v zemljo. Drevje sme priti v zemljo tako daleč, da je površina zemlje v enaki viši-ni s tistim delom debla, kjer se začnajo korenine. Ra-čunati pa je, da se zemlja po sajenju vsede za 15 do 20 odstotkov. To sesedanje se ublaži nekoliko s tem, da zemljo pri sajenju potlačimo z nogami. V tem slučaju je potrebno vsaditi drevje tako globoko, oz. visoko, da pride najspodnji del debla 8—12 cm nad zemeljsko po-vršino. Ako tega pravila ne bi vpoštevali bi se zgodilo, da bi vsadili drevje pregloboko, kar bi imelo posledico, da bi drevo trpelo na pomanjkanju potrebnega zraka.

Dno jame, kamor se postavi drevesce s svojimi ko-reninami, naj ne bo jamasto, temveč nekoliko vzbočeno. Ta oboka omogoči, da se korenine lažje porazdeli in spravijo v zaželeno lego.

morebiti celo mrtev. S plamenečimi očmi je stal prvi častnik z debelim ladijskim drogom pred gručo svojih ljudi —

Clayton ni znil besedice. Razumel je prizor. —

Dan pozneje so se pojavili na daljnem obzorju mo-gočni obrisi velike angleške bojne ladje.

Clayton je napol sklenil, da bo zahteval, naj ga kapitan prepelje z ženo in prtljago vred na njen varni krov. Zle slutnje so ga obhajale in bal se je, da si z ženo nista več življenja varna na Fuwaldu.

Opoldan so bili bojni ladji toliko blizu, da bi jo bili lahko nagovorili. Clayton se je pripravljal da pove kapitanu svojo željo.

Pa mahoma se mu je njegova zahteva zdela smešna.

Kaj naj poreče poveljniku bojne ladje? S čim naj opraviči svojo zahtevo? Da sta kapitan in njegov prvi častnik sirovo ravnala z nepokornimi, upornimi pod-ložniki —? Smejal se mu bo za hrbtom in si mislil, da je zapustil Fuwaldo, ker je strahopeten.

John Clayton lord Greystoke ni zahteval, naj ga prepeljejo na bojno ladjo, in proti popoldnevu je za-mišljen gledal, kako so vrhovi najvišjih jamborov iz-ginjali pod ravno črto, kjer je nebo slonelo na morju.

Pa še preden je utonila angleška bojna ladja pod brezkončnim obzorjem, je zvedel, da so bile njegove slutnje upravičene, in je grenko obžaloval svoj neumni ponos, ki mu je zabranil, da ni rešil svoje mlade žene in sebe, dokler je bila rešitev še blizu, — rešitev, ki je tistikrat že bila nemogoča. —

Proti večeru je bilo.

Clayton je stal s soprogo ob pregraji. Zrla sta za izginjajočo ladjo. Stari, slabotni mornar, ki ga je kapi-

Starost drevesa.

Drevo, katerega mislimo presaditi v sadovnjak, naj ne bo starejše od 5 let in njegovo deblo naj ne meri čez sredo manj kakor 8 cm v obsegu. Naše načelo bo-di: boljše je vsaditi eno čvrsto drevo, nego deset sla-bičev.

Način sajenja.

Ko smo prikrajšali predolge in odrezali vse poško-dovane korenine, se postavi drevesce na nasipano zem-ljo v jami. Na nasipnem kupčku porazdelimo kore-nine v obliki kroga tako, da segajo nekoliko poševno v zemljo. Sajenje opravljajo dve do tri osebe. Prva oseba, ki drevo sadi, se postavi v ali poleg jame in porazdeli z rokami korenine, med tem ko druga dobavlja z lopato potrebno zemljo ali kompost.

Najboljša zemlja, ki smo jo pri izkopavanju jame zložili posebej, se pomeša s kompostom in porabi pri zasipavanju in zatlačenju korenin. Oseba, ki drevo sa-di, mora paziti na to, da ne ostanejo nobeni prazni pro-storji med posameznimi koreninami. To dosežemo naj-bolje s tlačanjem zemlje, med korenine z rokami, ne pa s stresanjem ali prizdigovanjem drevesa. S poslednjim ravnanjem bi spravili korenine v nepravo lego okrog debla ter povzročili, da bi se ali združile ali zasukale. Ko so vse korenine pokrite približno za dian na debelo z zemljo, potlačimo vso zemljo s stopalom noge v krogu okoli debla. S tlačanjem začnemo ob robu jame. Če imamo na razpolago kaj gnoja, potrosimo istega in ja-mo do vrha zadelamo. Pri pomladanskem sajenju pa lahko zalivanje izostane. Z zalivanjem namreč dose-žemo, da se zemlja in korenine bolje vležejo in primejo. Gnoj pa, ki smo ga potrosili nad koreninami v jamo, ne daje koreninam samo dobre hrane, ampak jih varuje tudi pred hudim mrzom, pleti pa pred izsušenjem.

Pripomnim, da je rezati korenine z ostrim nožem ali škarjami in sicer poševno ob spodnji strani. S tem omogočimo, da rane prej zacelijo in da v bližini ran požeje nove korenine. Če bi pa rezali korenine pošev-no od gornje strani ali s topim orodjem, bi rane ne mogle tako hitro zaceliti, ter bi korenine lahko na rezni ploskvi začele trohneti.

Pri rezanju korenin moramo odstraniti le poško-dovane korenine in prikrajšati samo konce drobnih korenin. Vsako drugo rezanje je škodljivo, kajti čim manj zdravih korenin odstranimo, tem večji uspeh bomo imeli pri sajenju.

Gredico okoli drevesa moramo napraviti koritasto, da vlaga od drevesa ne odteka, kar je posebne važnosti v suhih letinah. V takšnih letinah je potrebno na novo vsajena drevesa večkrat zalivati, in drevesni koloobar od časa do časa okupati.

Vekoslav Štampar, ekonom, Pluj.

tan pred par dnevi podrl na tla, je snažil in drgnil pre-grajne medene drogeve.

Počasi se je bližal zamišljenemu paru. Ko je bil trdo ob Claytonu, je dejal polglasno:

»Plačal bo, rečem vam, drago bo plačal! In prav na temle krovu bo plačal za svoje divjaštvo! Pomnite, gos-pod, moje besede! Plačati bo moral!«

»Kako mislite, dragi prijatelj?« je vprašal Clayton.

»Ne vidite, kaj se godi? Še niste slišali, da tale po-divjani kapitan in njegov prvi, — da pobijata moštvo? Dva večeraj, danes pa kar tril Črni Mihael je spet čisto zdrav in povem vam, on ni tisti, ki bi čakal, kedaj pride vrsta nanj —! Pomnite moje besede, gospod!«

»Hočete reči, da misli moštvo na upor?«

»Upor —?« je vzkliknil starec polglasno. »Upor —! Na poboj mislijo, gospod, in zapomnite si moje be-sede, gospod!«

»Kedaj —?«

»Prišlo bo do udarcev, gospod! Prišlo bo do udar-cev! Pa ne povem vam kedaj. Sem že itak preveč izble-betal. Pa dobri ste bili do nas onidan in mislil sem, da je prav, če vas posvarim. Toda držite jezik za zobmi in ču-jete streljanje, pojdite v svojo kabino in tam počakajte!«

To je vse! Držite jezik za zobmi, pravim, ali pa vam bodo pognali kroglo med rebra! Zapomnite si to, gospod!«

In starec je snažil in drgnil medene droge pregra-jine in se počasi oddaljeval od Claytona, kot bi ne bil ničesar povedal.

»Jako lepi razgledi v bodočnost, kaj, Elza?« je de-jal Clayton ženi.

(Dalje prihodnjič.)

Kako delajo v Beogradu?

Večkrat se pritožujejo naši ljudje, da iz Beograda niti na posredovanje poslancev ni rešitve. Pritožbe so po ogromni večini popolnoma upravičene. Kako počasi in s kakšnimi ovirami se rešujejo zadeve, naj pojasnita samo dva vzgleda. Navedel pa bi jih iz izkušnje lahko celo vrsto.

Prvi vzgled.

Ministrstvo financ v Beogradu izda naredbo, da se strgani papirnati denar v zameno pošlje v posebni oddelek »Uprave fondova« — sedaj: »Državna hipotekarna banka« — v Beogradu. Na podlagi te naredbe odpošlje tudi poštni urad Sv. Tomaž v Slov. gor. uradno, priporočeno pismo s 170 dinarji na označeni naslov prve dni meseca maja 1923. Človek bi mislil, ta reč bo brez vseh okolnosti v par dneh ali vsaj tednih rešena. Toda kakšna zmot! Šele dne 8. aprila 1924 sem zamogel po sedemkratni intervenciji in trikratnem pismenemu vprašanju poštne urada poslati označeno svoto na omenjeni naslov.

Ker je zadeva poučna za našo javnost, jo hočem podrobneje opisati!

Poštni urad po preteku poldrugega meseca ni dobil svojega denarja, zato se je g. poštar obrnil na naslov podpisanega s prošnjo, da posredujem. Grem in prodrem v »Upravo fondova« v kletnih prostorih skozi sobo, kjer so taborili trije vojaki, kakor v kakšni kaverni, v prostore, kjer se naj vrši štetje in izmenjavanje, toda oddelek ni posloval, a niti vojaki, niti portir, niti nihče drugi ni vedel, zakaj ni uradništva tam. Pridem torej drugič isto pot in srečno dobim ljudi na poslu. Uradnik, kateri se mi predstavi kot šef oddelka, pa ni imel vpisne knjige, zato sva šla v arhiv. Po eni uri iskanja nismo mogli ugotoviti, kedar in kje je vpisano dotično pismo od Sv. Tomaža. Pustil sem torej svoj naslov in izvleček iz pisma poštne urada tamkaj in obljubilo se mi je, da bodo poiskali, izmenjavo izvršili in mene obvestili. Javim to g. poštarju. Toda pridejo parlamentarne počitnice avgust-september in jaz zastonj čakam na obvestilo, poštni urad pa na svoj denar! V pozni jeseni dobim drugo pismo in s tem zopet grem tretjič na »Upravo fondova.« Uspeh: Izvem, da so ta čas uredili zadevo drugače, kajti v sporazumu s finančnim ministrstvom so prenesli oddelek iz »Uprave fondova« v finančno ministrstvo ter ga podredili računskemu oddelku, češ: saj »Uprava fondova« s temi rečmi pravzaprav nima nikakega posla, kar je sicer res, a bi morali to vedeti in primerno ukreniti že od vsega začetka.

Četrta pot me vodi k šefu računskega oddelka in tam izvem, da se je res ves material prepeljal, da pa se vse skupaj šele urejuje, zapisuje, kratkomalo »organizira« in da je za to treba časa in potrpljenja. Ali stvar bo »kmalu« v redu! Potolažen čakam zopet nekaj tednov. Pride tretje pismo od Sv. Tomaža mesca februarja letos: »Kljub Vašim urgencam in kljub obljubam denarja še ni!«

Ves nevoljen grem petič v tej zadevi k ministru financ dr. Stojadinoviču samemu ter mu razložim ves dosedanji pot. Minister napiše na pismo iz Sv. Tomaža, da se zadeva mora nujno rešiti in mene obvestiti.

Grem zopet k tajniku šefa računskega oddelka. Poje telefon, prideta in odideta dva uslužbenca s svojim »razumem«, ali ker ne morejo denarnega pisma najti, mi obljubijo, da me telefonično obvestijo v parlament. Drugi ali tretji dan res dobim obvestilo, da se je pismo našlo, da se je zadeva zavlekla, ker ni bila formirana »komisija« — ljubi Bog, brez komisije tam doli sploh ni nič! — Dalje se me obvesti, da je komisija uradno odprla pismo in našla 50 komadov po 1 dinar in 12 komadov po 10 dinarjev. Ker pa po naredbi komisija izmenja le enodinarske novčanice, druge pa Narodna banka, zato bom moral za pošto prevzeti jaz onih deset »kovačev« ter jih zamenjati. No, šef oddelka za izmenjavo je bil tako ljubezniv ter je poslal slugo, ki je srečno zamenjal.

Upapoln grem drugi dan zopet v finančno ministrstvo, da že vendar enkrat rešim to zadevo. Toda varal sem se! Šef oddelka za izmenjavo denarja je — obolel in zaprl akte in denar v svoj predal, ključa pa ni izročil. Rekli so, da naj pridem drugi dan, ker bo baje šef prišel. Šel sem, a šefa še ni bilo. Kregam se v oddelku, kregam se pri tajniku šefa računskega oddelka, kako je to mogoče, da se uradni akti in denar zapira in oddelek ne more poslovati. Prazno izgovarjanje je bilo vse, kar sem dobil v pojasnilo in povrh so poslali na stanovanje bolnega šefa, ki je potem sporočil, da čez dva dni pride. In res je prišel.

Zadnja pot, ki sem jo storil, je bila dne 8. aprila t. l., torej ravno 11 mesecev potem, ko je poštni urad odposlal denarno pismo. Tedaj smo napravili še posebni zapisnik, da je stvar izvršena in da sem jaz za pošto prevzel denar, ki sem ga isti dan odposlal pošti Sv. Tomaž.

Drugi slučaj.

Nekaj slovenskih »Rajfajzenovk« je bilo včlanjenih pri graškem »Verbandu«, ter so imele naložen tam svoj denar. Po prevratu je ministrstvo s svojimi odredbami ob priliki »ureditve« našega denarstva onemogočilo prenos teh vlog. Naši zadržarji, posebno naš načelnik dr. Korosec in tovariš Pušenjak, so imeli zadevo vedno v pregledu ter uporabili vsako priliko, da državno upravo spominjo na obveznosti napram tem združenim.

Končno se je stvar dotirala tako daleč, da je pri sklepanju ugovora z Avstrijo takratni minister pravde dr. Laza Marković dogovoril z avstrijskimi delegati zamenjavo za 100 vloženi kron bi naj dobile posojilnice 32 jugoslovanskih. Centrale združenj so ostro in odločno pro-

testirale proti temu in pri razpravi konvencije v parlamentu smo uporabili vsa sredstva, da popravimo krivico. Vlada je pod pritiskom izvajaj po ministru dr. Ninčiču dala slovesno izjavo, da bo poravnala škodo, ki nastane po njeni krivdi iz razlike in bi usodepolno zadela naše prizadete posojilnice. Določilo se je na zahtevo finančnega ministra, da mora vsaka posojilnica posebej dokazati škodo in prositi ministrski svet za poravnavo te škode.

Že do te izjave je bila pot težavna in nešteto korakov ter sklepov in zahtev in posredovanj je bilo treba, da je prišlo vsaj do jasne in slovesne vladine izjave. Za normalnega človeka bi bila s tem zadeva urejena. Ne tako v Beogradu!

Vse prizadete posojilnice — nekatere sicer bolj počasi in pozno — so napravile prošnje za zahtevanimi podatki in dokazili, prošnje so bile pregledane in potrjene od okrajnih glavarstev in preko velikega župana soemale v notranje ministrstvo v Beogradu. In sedaj se začne stara pesem: kdo je nadležan? V oddelku za Slovenijo, pri načelniku dr. Svetku, sem posredoval in izvedel, da so prošnje res potrjene prišle, da pa ministrstvo notranjih zadev s tem nimam posla, zato jih je poslalo v zunanje ministrstvo v oddelek za izvršenje ugovorov z drugimi državami. Grem k šefu oddelka, g. pooblaščenemu ministru dr. Rybaru in ta mi pove, da so sicer prošnje prišle, da pa njegov oddelek pravzaprav s tem nima nobenega posla. Najbrž bo treba vse izročiti ministrstvu poljoprivrede i voda, ki se briga za kmetijske zadeve, in to bo moralo prinesiti poseben zakonski predlog in zahtevati od parlamenta kredite. Rekel sem, da naj začasno ostanejo prošnje tam, da bomo vsaj vedeli, kje da so. Jasno je namreč, da je vlada izjavila, da hoče in bode plačala združenim, da je finančni minister takrat istočasno izjavil, da je treba prošnje tako in tako sestaviti in nasloviti na ministrski svet in da ima tudi več kot preveč rez. kreditov, iz katerih bi se lahko stvar naglo in enostavno uredila. Tako daleč je ta druga zadeva, ki je silne važnosti za nekatere naše male posojilnice. Ni še pri kraju, ali odnehali ne bomo!

Iz navedenih dveh slučajev vidite, kako se posluje in uraduje v Beogradu in kakšne muke ima poslanec, da kako samoumevno stvar spravi naprej. Enakih slučajev ima vsak poslanec celo vrsto. Razvidno pa je iz tega vsega dvoje:

1. Beograjska centralistična uprava s svojimi uradniki, slabo organizacijo in bedastimi formalnostmi ter predpisi ni zmožna in ni sposobna, da bi nas zadovoljila. Zato je treba popolno decentralizacijo v smislu našega programa.

2. Poslancev ne zadene nobena krivda, ako ne dobite rešitve svojih zadev tako hitro in tako ugodno, kakor bi bilo za nas pametno in potrebno, za državo pa koristno.

Vse izkušnje, ki jih ima slovensko ljudstvo in ki jih imamo poslanci, pa določno veleajo: red, zadovoljnost in napredek bo le, ako imamo popolno decentralizacijo in zakonodajno samoupravo, kratkomalo: pametno, demokratično urejeno državo!

Ivan Vesenjajk.

Politični ogled.

Država SHS.

V petek zvečer je skupščinski podpredsednik po narodni skupščini razobešal naznanila, da se vrši prihodnja skupščinska seja dne 3. maja, drugi dan je pa padla Pašič-Pribičevićeva vlada. Odstopiti je morala na pritisk od zgoraj, ker ni upoštevala kraljevih želj. Kralj je dal obljubo, da bodo potrjeni hrvatski mandati in da bo skupščina še rešila več drugih vprašanj. Pašič je pa hotel na lastno roko skupščino odgoditi ter si med tem pridobiti poverilo volilne vlade. Kralj Pašičevih predlogov za sestavo volilne vlade ni hotel sprejeti in sedaj se dela na tem, da se ustvari močna delovna vlada, ki bi imela dovolj zaslombe v parlamentu samem in tudi dovolj ugleda v državi in v tujini. Za tako vlado pa je Pašič-Pribičevićeva vlada nesposobna, ker je dokazano, da nima večine v parlamentu, ker je zlorabila dano ji zaupanje, ker ne daje jamstva, da bo ponehala neznosna korupcija, ki se je izvrševala od stebrov režima in največ škodovala v gledu naše države v inozemstvu.

Grška republika.

V nedeljo se je po celi Grčiji vršilo ljudsko glasovanje ali plebiscit: za republiko ali za monarhijo. Monarhisti so za zadnji poskus najeli celo roparje, ki so dan poprej napadli pred Atenami ekspresni vlak, da vjamejo ministra javne varnosti, ki je eden od najuglednejših republikancev. Minister se je bil pa že prej pripeljal v Atene in tako so se naklepi izjalovili. Glasovanje se je mirno vršilo in ljudstvo se ga je udeležilo v veliko večjem številu kot pa zadnjih volitev. Po glasovanju je bilo v balkona vladne palače razglašeno ogromni in navdušeni množici: Republika je dobila 75 odstotkov glasov!

Nemčija.

Ko je strokovnjaška komisija zopet enkrat podala svoje mnenje in predloge glede vojnih odškodnin, je nemška vlada te dni poslala zaveznikom pismen odgovor, da smatra te predloge za podlago rešitve odškodninskega vprašanja in da hoče pri tem sodelovati. — Prošli teden je umrl največji nemški bogatin in podjetnik Hugo Stinnes, star 54 let. O njegovi podjetnosti in bogastvu so se širile prave bajke. V industriji je bil pokojni neprekosljiv, v politiki pa silno zagrizen nemški nacionalist, in tako je njegova smrt pri vsej zguhi na gospodarskem po-

lju prava sreča za politično življenje Nemčije, ki ne bo poprej urejena, dokler se ne odpravi ali izumrje duh oblastiteljnega velenemstva.

Angleško-ruska konferenca

se je v ponedeljek začela v Londonu. Otvoril jo je angleški ministrski predsednik Macdonald, ki je ugotovil, da znači konferenca avtomatično posledico priznanja ruske vlade s strani Anglije. Posebna naloga konference boe likvidirati preteklost in proučiti medsebojne obveznosti obeh držav, kakor tudi ustvariti pogodbe za trajne mirne odnose. Nato se je dotaknil Macdonald vprašanja predvojnih pogodb in izrazil upanje, da bi bile obstoječe trgovske pogodbe skoraj nadomeščene z definitivnimi trgovskimi pogodbami. Angleška vlada upa, da bo propaganda s to konferenco končala in da bodo ti razgovori pomenili novo dobo napredka in dobre volje. Ruski zastopnik je naglašal, da mora ta konferenca tudi ugodno uplivati na rešitev vprašanja razorožitve in evropskega miru.

Naša zborovanja.

V Mariboru bo v četrtek, dne 24. aprila v dvorani nove hiše gospodarske banke (póleg samostana očetov frančiškanov) na Aleksandrovi cesti ob 8. uri zvečer shod naših somišljenikov za celo mesto. Na shodu govorita poslanca Vesenjajk in Žebot ter občinski svetovalec dr. Jerovšek.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Na velikonočni ponedeljek po rani službi božji bo pri g. Krambergerju shod SLS, na katerem govori naš poslanec Franjo Žebot.

Sv. Ilj v Slov. gor. Poslanec Žebot bo na belo nedeljo po rani službi božji poročal v Slov. domu o sedanjem zanimivem političnem položaju.

Na velikonočni ponedeljek po maši shod na Breznem, v nedeljo, dne 27. t. m., po rani maši shod v Šmartnem pri Slovenjgradcu. Na obeh shodih poročata poslanec VI. Pušenjak.

V Laškem se vrši na belo nedeljo, dne 27. aprila, ob 7. uri zjutraj v »Pivnici« okrajni shod SLS. Govori g. poslanec Kugovnik in g. dr. Ogrizek.

Naše prireditve.

Remšnik. Na belo nedeljo, pri naš šentjurska, priredi Bralno društvo igro v prostorih g. Kaiser. Igra »Stari in mladi« bo zanimiva, zato prijazno vabimo na poset!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Tukajšnji telovadni odsek Orel vprizori na velikonočni ponedeljek ob treh popoldne igro »Tihotapec.« Vabimo vse prijatelje in ljubitelje naših predstav, da se v obilnem številu udeležijo!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo vprizori na velikonočni ponedeljek ljudsko igro »Na razvalinah življenja« popoldne po večernicah v Slomšekovi dvorani. Spored obsega tudi petje in tamburanje. Igra se ponovi v nedeljo, dne 11. maja z istim sporedom. Pridite v obilnem številu, ne bo vam žal!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo priredi na velikonočni ponedeljek popoldne po večernicah pri Repenškem ljudsko igro »Stari in mladi« v petih dejanjih z mešanimi vlogami. Med odmori deklamacije in petje.

Svetinje pri Ormožu. Kat. slovensko prosvetno društvo pri Svetinjah priredi na velikonočni ponedeljek zanimivo igro »Tri sestre« in »Dva nasprotna značaja.« Igra se bo vršila pri g. Francu Marinu v Veličanah. Začetek ob treh popoldne.

Orlovski odsek v Ločah priredi pri g. Antonu Koširju dne 20. in dne 21. aprila, vsakokrat ob treh popoldne, dve lepi igri in sicer: Dr. Krek »Pravica se je izkazala«, burka s petjem v dveh dejanjih in Silvina Sardenko »Selski angel«, igrokaz v dveh dejanjih. Pridite, da vidite, kaj zmorejo naši fantje in dekleta! Vabimo zopet tudi bližnje sosedo. Na veselo svidenjelj Bog živil!

Tedenske novice.

Vesele in srečne velikonočne praznike želita cenj. naročnikom ter čitateljem uredništvo in upravništvo »Slov. Gospodarja«.

Krajevnim organizacijam SLS smo te dni razposlali okrožnico. Prosimo, da skličejo vsi krajevni odbori SLS no belo nedeljo seje in navodila te okrožnice in okrožnice z dne 22. marca natančno izvršijo! — Za občinske volitve potrebujejo krajevne organizacije SLS zakon o volitvah v občinska zastopstva v Sloveniji. Dobi se v obliki posebne knjižice v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Tajništvo SLS v Mariboru.

En barbarski shod. Ena demokratska nedelja se jim je htela pri Sv. Barbari v Slov. gor. Nadučitelj Kranjc je dal trikrat oznaniti, da pridejo gospodje iz Maribora, ki bodo povedali vse od davkov, cest, goric in politike. Nekolekovani oglasi so vabili na shod. Določeni dan, dne 6. aprila, ob 8. uri dopoldne pripelje nadučitelj g. Kranjc tri gospode iz Maribora v dvorano g. Kranerja. V sobi pred dvorano so zbrani naši ljudje. Mariborska gospoda se poda v dvorano, se namesti in nadučitelj g. Kranjc vabi naše ljudi v dvorano. Ljudje pa: Kdo ste vi? Reko, da so demokrati. Kakor sila neizprosne toče se izsipljejo na nje najpikrejši očitki narodnega izdajstva. Vse hrumi, da so Pribičevićeve kreature, ki edine hočejo podaljšanje vsega Pašičevega najhujšega zla za našo državo. Učitelj Kristl mlajši prigovarja, naj bo mir. Čuje jih, da odkuri in ni ga bilo več. Učitelj Kristl starejši opominja, naj čujejo mariborske gospode. Dobi brce. Demo-

kratoma ne pustimo govoriti ne ene besede, grmi po sobi. En mariborski gospod stopi iz dvorane in začne: Vi pa imate posebne učitelje, da jih bolj ne spoštujete! Nova burja na učitelje, da so demokrati, to in ono, gospoda proti Slovincem itd. Učitelj Kranjc vprije: Kdo je rekel, da sem jaz denuncijant? Nov vihar. Prerekanje traja naprej. Gospodje demokrati pijejo, jejo, hodijo po dvorani, plačajo pijačo dozdevnim pristašem in čakajo. Vse zamanj! Naše ljudstvo se ne umakne, ne da imeti shoda, ne pusti nobenega demokrata k besedi. Po petih urah čakanja zapusti propadel in lačen gostilno nadučitelj g. Kranjc (njemu niso plačali obeda!), spremljan s zasluženimi klci. Potem se odpelje v noblesnem vozu tudi demokratska gospoda. Odkod imajo denar za tako protiljudsko agitacijo? Po kom pogum za tako protidržavno rovarjenje? Niso upali reči, kdo so bili. Čulo pa se je, da je prvi bil nek Puklavac, ki je jamral, da se je po noči tri ure učil, kaj bi od gorice povedal. Reklo se mu je, da še gnoja ne zna nositi. Drug neznanec je baje bil g. Pašičuk, tretji pa, ki je le žganje pil in pipo kadil, g. Pribecbeba. Od te gospode vemo še samo to, da so se pri Sv. Martinu pohvalili, da smo jih lepo sprejeli. Res, pa še lepše odpravil! No, učitelj Kristl starejši pa se je zvečer dal odnesti domov, da ne bi morda za demokrati zablodil v Maribor. (Dalje prih.)

Nekaj za katehete in organiste. Potnino za katehete na zunanjih solah je prejel prosvetni oddelek v Ljubljani in sicer od 1. januarja 1921 do 31. julija 1922. Da dobijo katehete zgoraj označene zneske, morajo do dne 25. t. m. vpslati sledeče podatke: 1. Ime, priimek, poklic in redno bivališče, 2. ime šole izven rednega bivališča, na kateri so poučevali, 3. število poti (tja in nazaj šteje za enkrat), 4. razdalja od rednega bivališča do šole v zmislu točke 2, 5. ako je ta šola oddaljena nad 5 km a) ali so poučevali isti dan dopoldne in popoldne, b) ali so obedovali izven svojega bivališča, 6. kakovost poti (strma, kamenita, ravna, gladka), 7. ali so že prejeli kaj na račun potnine in obednine za navedeni čas. Veroučitelji naj predložijo svoje prijave, potrjene po šolskem vodstvu, neposredno računovodstvu delegacije ministrstva financ, odketu za pokrajinsko upravo, odd. II, Ljubljana, Bleiweisova cesta 10. Da se more točno ugotoviti tudi potreščina na potninah in obednini za čas od 1. julija 1923 do 31. marca 1924, naj predložijo katehete posebne, od gornjih prijav ločene izkaze za čas od 1. julija 1923 do 31. marca 1924 v istem roku po isti poti. — Društvo organistov in glasbenikov za Slovenijo z Medjimurjem ima svoje glavno zborovanje (občni zbor) v torko po beli nedelji, dne 29. t. m. ob 9. uri dopoldne v dvorani pri »Belem volu« v Celju z običajnim vsprejedom. Člani društva, ki se pri železniški blagajni izkažejo s člansko legitimacijo, imajo ugodnost polovične vožnje, ki velja do 27. 4. do 2. 5. t. l. — Ob tej priliki se vrši tudi ob dveh popoldne proslavitev 25letnice obstanka »Orglavske šole« v Celju. Govorita gg. K. Bervar, vodja orglavske šole v Celju, in tovariš Drago Ulaga, organist v Šmarjeti pri Rimskih toplicah, o razviku zavoda in koliko organistov se je na tem zavodu vzgojilo. Nato se zapojejo pesmi: »Mi vystajamo«, A. Feuz, »Žabe«, Ig. Hladnik in »Slov«, K. Bervar, zložena v spomin 25letnice orglavske šole v Celju. Vsem že preminulim tovarišem tega zavoda. Nato prosta zabava. Vabite se vsi gojenci tega zavoda, da se po 25 letih zopet snidemo; vabite se vsi tovariši-organisti, da se združimo v močno organizacijo, ker le v združenju je moč. Vabijo se nadalje vsi prijatelji glasbe. Na veselo svidenje! Tačasni sedež društva je v Celju.

Umril je v zavodu usmiljenih bratov v Gradcu č. g. Anton Škulca, duhovnik ljubljanske škofije. Po kratkem pastirovanju se je moral radi neozdravljive bolezni preseliti v zavod usmiljenih bratov, kjer je preživel celih 51 let in dočkal visoko starost 81 let. Rajni je bil znan marsikateremu laytinskemu duhovniku.

Smrt vrlega moža. Od Sv. Jurija v Slov. gor. poročajo: Umril je naglo v Srednjem Gasteraju kmet Anton Valner, dober mož in dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja« N. v m. p. l.

Smrtna kosa pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pri nas sta se zgodila te dni dva smrtna slučaja: Spremili smo k večnemu počitku satro mater Uršo Pisanec, ki je dočkala celo četrti rod. Umril je tudi Martin Tašner v starosti 50 let. Podlegel je ranam, katere so mu prizadeli svojčas kopači. Oba mrliča sta bila iz Zagorec.

Lepa slovesnost pri Sv. Trojici v Slov. gor. Na belo nedeljo, dne 27. aprila, pri pozni božji službi, je blagoslovljenih treh novih zvonov. Vse se z vno mo pripravljala na slovesen sprejem, ki bo v soboto, ob petih popoldne. Nastopili bodo Orlič v kroju, Dekliška Marijina družba, konjeniki, veliki godci; svatevce bodo delile umetne cvetlice v spomin. Kdor le more, pridi na to lepo slovesnost!

Cerkvene slovesnosti na Tinju na Pohorju. Od tihe do cvetne nedelje smo obhajali sv. misijon. Pri tej lepi pobožnosti so se izredno dobro izkazali vrli tinjski župljani. Daj Bog, da bi uspehi sv. misijona bili trajni! — Na veliko soboto popoldne pa bomo sprejeli slovesno tri nove zvonove, kateri bodo na velikonočni ponedeljek blagoslovljeni. Kakor vse kaže, bo slovesnost lepa. Kako bo izpadla, bomo poročali.

Smrtnonevarne poškodbe. Od Sv. Bolfenka pri Središču poročajo: V ponedeljek je bil sejem v Čakovcu, katerega je obiskovalo več Bolfenčanov, med njimi tudi posestnik Jožef Kolarič iz Jastrebec. Ko se je s svojim majhnim vozičkom (gig) pripeljal že blizu doma, je padel tako nesrečno z voza, da je dobil smrtnonevarne poškodbe. Človek pač nikdar ne ve, kje ga čaka nesreča ali smrt!

Naznanilo blagoslovitve novih zvonov v Kokarjih. Na belo nedeljo, dne 27. aprila, se bodo ob 10. uri dopoldne slovesno blagoslovili trije novi bronasti zvonovi v teži 30 meterskih stotov za znano romarsko cerkev Ma-

tere božje na Kokarjih v župniji Rečica ob Savinji. Prijatelji kokarske Matere božje ste povabljeni k tej slovesnosti. Romarji imajo priliko za sv. spoved že na predvečer in zjutraj istega dne, ker bo tudi ob šestih na Kokarjih sv. opravilo. Pridite torej v velikem številu k svoji Materi na Kokarje!

Kaj nam počajo iz Šmartna ob Paki? Dne 8. aprila je umrla v Paški vasi gospodinja Uršula Podvratnik, p. d. Grabovšica, v starosti 66 let. Njen ljubki dom je bil posebno gg. duhovnikom vedno gostoljubno odprt ter zavetišče samostanskim pripadnikom iz Nazareta. Zato se je njenega pogreba udeležil tudi zraven domače duhovščine en g. pater iz samostana. Vzoren zakon in trije dobro odgojeni otroci so sadovi tega res zlatega materinega srca. Poleg lepe gostoljubnosti jo je dičila globoka, istinita pobožnost in miroljubnost. — Nekaj tednov poprej smo pokopali kmeta Ivana Drafelnika iz iste vasi v starosti 86 let, kmalu za njim pa njegovega brata Matija, 83 let starega fanta, a pred dvema letoma njuno 74 let staro sestro Lizo. Pri tej p. d. Blaščevi hiši je zanimivo to, da se je pokojni gospodar ženil 60 let star, pa je zapustil pet zakonskih otrok, eno deklico in štiri fante, med temi dva mlajša dvojčka. Morda se je tako pozno podal v zakon zaradi izredne bratovske ljubezni do sestre in brata. Ganljivo je bilo gledati te sive »otroke«, kako so se ljubili do smrti, sebe in svojo družino. Naj v miru počivajol!

Blagoslovitev novih bronastih zvonov pri Sv. Vidu nad Valdekom se vrši na velikonočni ponedeljek, dne 21. t. m. ob 10. uri dopoldne. Slovesnost izvrši preč. g. Rotner, dekan v Škalah. Dobrotniki in prijatelji lepega zvonjenja, pridite poslušati!

Pokopan je bil v Šmarju pri Jelšah na cvetno nedeljo vrli kmet, vzoren mož krščanskega prepričanja in delovanja Miha Cujež, p. d. Bedenjakov Predance. Reveži izgubijo z njim vrlega dobrotnika, sosedej postrzeljivega mejaša, Sv. Tomaž pa skrbnega cerkvenega ključarja. Velika množica pogrebcev je pričala o priljubljenosti dobrodušnega moža. Počivaj v miru, vrli mož!

Napredne novice iz Laškega. Naši demokratje so se povzpeli v svoji naprednosti do te višine, da so se celo stepli in sicer kar lepo med seboj. Kakor je javnosti znano, je imela laška demokratska stranka dne 6. t. m. svoj zaupni sestanek, katerega je posejil sama šiba božja — dr. Zerjav. Za dr. Zerjavove govorniške otrobe se je zahvalil ravnatelj Jug in pozval ob koncu demokrate z besedami: Na delo! Ravnokar pribito napredno geslo so si vzeli laški liberalčki tako k srcu, da so ga začeli že dne 9. t. m. zvečer dejansko izvajati. Omenjenega večera, ko so drugi laški nazadnjaki že pošteno spali, je nastal v gostilni Grad pretep. Kot prva žrtev naprednega pretepa je padla peč s sajastimi cevmi na naprednega uradnika, ki je že bil poprej birman s klofutami, gospod naprednjak je bil kar na mah ves črn. Med klofutami in pretepom so padali očitki: »Ti izdajica boš kriv, ako pride občina v klerikalne roke!« Laškim naprednim pretepačem se poznajo še danes sledovi zaušnic in udarcev, a jih je sram, da se še niti na svetlo ne upajo. Treba še tudi omeniti, da je naprednemu pretepu predsedoval župan dr. Roš. Celó pretepaško zadevo ima baje v rokah sodišče. »Domovina« poroča iz Laškega, da je bilo na sestanku demokratske stranke 48 zaupnikov, »Jutro« pa, da jih je bilo 62. Poročevalca v oba lista sta se pa na debelo zlagala. Ljudje, ki podirajo v poznih nočeh peči in snažijo sajaste cevi brez dimnikarske obrti, niso za poročevalsko službo.

Ce bi bila cesta občinska, takrat županu — gorje! Od Sv. Jederti pri Laškem poročajo: Občinski odbor se letos zelo trudi s popraviljem občinskih cest, kar vsi občani z veseljem odobravamo, samo oni dopisnik »Domovine«, ki je poprej vedno zabavljal čez slabe ceste, sedaj zopet zabavlja proti popravilu teh. To je »poštenost.« poročamo pa, da ona cesta iz Brezna proti Dolu ni občinska, ampak okrajna, in je zato res čudno, da okraj, ki ima več milijonov na razpolago za ceste, ne da iste popraviti, ko je sedaj tako izrabljena, da ni mogoče niti s praznim vozom več po tej cesti voziti. Zgodilo se je že par nesreč, toda oblasti spijo, kadar je treba liberalnega gerenta okrajnega zastopa na dolžnosti opomniti. Seveda, če bi bila cesta občinska, takrat pa — županu gorje!

Imate še koga boljšega? Iz Rečice pri Laškem poročajo: Tukajšnji dopisnik »Domovine« se zelo trudi, da bi občinski odbor oddal popravila pri cestah v roke njihovega gosp. strokovnjaka in glavnega kandidata liberalne liste g. M. Ta je baje naredil potrebno skušnjo pri gradbi mosta iz Laškega čez rečiški potok (most se je podr) in pri delu ceste proti Breznu. Imate morda še koga boljšega?!

Prezgodnja smrt vzorne žene v Arčičah. Dne 12. t. m. smo spremili k večnemu počitku Nežo Lapuh, rojeno Bogovič. Prezgodnja smrt vzorne žene, ki zapušča potrdnega moža s petero nepreskrbljenimi otroci je globoko ganila vse, ki so jo poznali. Kako je bila spoštovana in priljubljena, je pokazala udeležba pri pogrebu, katerega sta vodila domači g. župnik Jožef Šribar in brat rajne, Ivan Bogovič, veroučitelj v Mariboru. Bila je vzorna žena svojemu možu, skrbna in ljubeča mati svojim otrokom, znana daleč na okoli po svoji dobrosrčnosti in vzornem družinskem življenju. Bodi ji zemljica lahka in naj počiva v miru!

Slovesna blagoslovitev novih zvonov. Na Velikonočni ob treh popoldne bodo blagoslovljeni trije novi zvonovi za župnijo Sv. Peter pod Sv. gorami; takoj po blagoslovu bo vstolpčen zvon za župno cerkev. Na velikonočni ponedeljek ob 10. uri dopoldne bo med sviranjem godbe potegnjen v zvonik svetogorski zvon, potem bo pridiga in slovesna sv. maša. Pri Sv. Križu se bo enaka slovesnost vršila na belo nedeljo ob desetih dopoldne.

Velikanske poplave v južnih krajih. V jeseni 1923 so hude vodne poplave napravile ogromno škodo v Sloveniji, sedaj na spomlad pa je enaka ali še huja nesreča obiskala južnejše kraje naše države, Srem, Banat, Bosno in Srbijo. Vsled trajnega deževja so narastle vse reke v teh krajih ter na široko preplavile okolico. Najhuje nesreče so povzročile Donava, Sava in Tisa. Sava je narastla v Beogradu in Brodu skoraj za 8 metrov nad navadno gladino, Donava pa čez 7 metrov. Razdivjana voda je prodrla velike nasipe na obeh obrežjih ter se razlila po ogromni ravnini. Prebivalstvo je z obupno naglico bežalo pred strašno nevarnostjo, ponekod si ljudje niso mogli rešiti niti živine. Poginilo je v vodi zlasti mnogo drobnice. V Sremu in Banatu je voda preplavila okrog pol milijona oralov najplodnejše zemlje, ki je bila že vsa obsejana večinoma z pšenico. Setev je uničena in kmetje jo bodo morali po odtoku vode ponoviti. Poplava Save in Donave je bila ena največjih v zadnjih 100 letih. Nevarnost še ni minila, ker voda nikjer znatno ne pada, pač pa po nekod zopet raste. Voda je preplavila celo velik del Beograda ter stoji na ulicah. Promet med hišami se vrši s pomočjo čolnov, nekatera poslopja pa so morali prebivalci zapustiti, ker je voda udrila v stanovanja. To priliko pridno uporabljajo tatovi in enaka zalega ter po noči v čolnih obiskujejo zapuščena stanovanja. V Bosni so izstopile skoro vse reke, zlasti hudo škodo je povzročila v Hercegovini Neretva. Tudi v osrčju Srbije so poplavljeni ogromni predeli, mnogo vasi je voda naravnost uničila. Ker voda še stoji, ni mogoče natančno precenti škodo. Računajo pa, da znaša več deset milijonov dinarjev. Nerazumljivo pa je postopanje vladé, ki se za nesrečne kraje sploh nič ne briga. Ministrski svet je prvotno sklenil dati poplavljenim krajem kot hitro pomoč 1 milijon dinarjev, pozneje je to svoto zmanjšal na polovico, sedaj pa je vlada sklenila ponesrečenim krajem pomagati šele, ko bo voda odtekla, da bo mogoče škodo natančno precenti. Ta čas pa lahko polovica prebivalstva umre od lakote, ker jim je voda uničila vse zaloge živeža. Pomoč bo sigurno prišla prepozno, ker naša uprava pač vsako stvar dela po polževu.

Koledarčki Jugoslovanske kmetske zveze se še dobe v Tajništvo SLS v Mariboru.

Višnjavas pri Vojniku. Na velikonočni ponedeljek praznuje naša slavnoznan maledolska godba svoj jubilej, 40letnico svojega obstanka. V tem času je postala godba znana že po celem okraju, saj ni bilo nove maše ali večjega praznika ter slovesnosti, na kateri ne bi igrala. Za obstoj in neumorno delovanje naše godbe gre v prvi vrsti hvala njenemu kapelniku g. Francu Krameršek v Dramljah, ki je s svojim nesebičnim delovanjem zaslužil, da mu bodo njegovi tovariši iz godbe podarili častno diplomu.

Okrajni zastop v Rogatcu je določil in izplačal za Dijaško večerjo v Mariboru 1000 dinarjev. Odbor Dijaške večerje se okrajnemu zastopu najprisrčneje zahvaljuje in želi, da bi rogaški okrajni zastop dobil mnogo posnemovalcev!

Kmečka posojilnica in hranilnica v Bučah je darovala namesto venca na grob č. g. župnika in njenega vzornega tajnika Jakoba Krajca kot znak hvaležnosti za njegovo neumorno delovanje in trud 200 dinarjev Dijaškemu semenišču v Mariboru. Bog povni!

Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Namesto venca na grob umrlega g. župnika Franca Cizeju so darovali Dijaški kuhinji v Mariboru gg. Rihard Tišler ter Josip in M. Demšič, trgovci v Velenju, 200 din. Prisrčna hvala!

Za zgradbo nove bolnišnice usmiljenih bratov v Ljutomeru se je nabralo pri darovanju v cerkvi Kapela pri Radencih 131 din. Nabralo se je v isti namen 175 din. na gostiji Belec-Čagran v Slatincih, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. Bog plačaj tisočkrat! — Vodstvo nove zgradbe prosi derežljiva slovenska srca, da bi se spominjali pri različnih slavnostih, bodisi veselih ali žalostnih, pri čete zgradbe iov ebolnišnice usmiljenih bratov v Ljutomeru, da se čimprej pričeto delo nadaljuje in srečno dovrši!

Vesele velikonočne praznike ter dober tek želimo vsem čitateljem »Slovenskega Gospodarja«, staršem, bratom, sestram, dekletom, sosedom, znancem in prijateljem vsi slovenski fantje, ki služimo v 22. pešpolku v Kumarnovem v južni Srbiji: Franc Rausl, Franc Kamensak, Sv. Tomaž pri Ormožu; Anton Prapotnik, Jožef Roškar, Rudolf Bogdan iz Središča; Janez Toplak, Franc Januš, Sv. Urban pri Ptuj; Anton Hasimali, Andrej Jerenko, Ignac Domitar iz Ptuja; Ivan Skerget, Ivan Oman iz Maribora.

Velikonočne častitke so poslali čitateljem in naročnikom »Slov. Gospodarja« ti le naši fantje vojaki: slovenski fantje od 6. pešpolka v Bjelini, Bosna. Pisar Alojz Meško iz Sobotine pri Sv. Marku, pisar Ivan Masten iz Pušenc pri Ormožu, ordonac Franc Roškar iz Gorisne pri Marjeti, ordonac Jožef Zltnik iz Tibole pri Sv. Marjeti, ordonanc Peter Majerič iz Moškance pri Sv. Marjeti, pekar Franc Jurič iz Čunkovec pri Sv. Marjeti, Jožef Galun iz Prvence pri Sv. Marku, Simonič iz Dornove, Matija Korpar iz Rodoznice, Janez Vojsk iz Podvine, Stanislav Rakuša iz Save blizu Ormoža, Ivan Cujež od Sv. Lovrenca na Drav. polju in Fr. Štern s Pragerskega. — Slovenski fantje 9. čete 21. pešpuka v Makedoniji: redovi: Joško Jazbinšek, Celje, Anton Oset, Avgust Golež, Anton Uršič, Sv. urij ob juž. železnici, Jože Jesenek, Dramlje, Miha Spitaler, Sv. Pavel pri Preboldu, Peter Veligovšek, Sv. Peter v Sav. dolini, Ivan Pirc, Griže, Anton Tominišek, Liboje, Avgust Es, Zgor. Ponikva, Fr. Mravljak, Sv. Janž nad Storami — Fantje Slovenci pri 10. četi 48. pešpuka v Berani — Crna gora: Franc Bežjak, Ant. Crešnik, Franc Kvar in Janez Vučak, Moškanci pri Ptuj, Janez Ranfl, Muretinci, Alojzij Repič, Spod. Volovlek; Janez Majcen in Jožef Kšela, Pacinje; Anton Kopše, Franc Gorišek in Anton Toplak, Ptujška Gora, Jožef Mlakar, Pobrez pri Ptuj, Anton Janžekovič, Vodenjak pri Juršincih, Franc Bogša, Mihalovci pri Svetinjah, Jožef Zamuda, Radenci pri Radgoni in Franc Robiňak, Ormož. — Fantje od 22. artilerijskega puka v Sarajevu: Ivan Purnat iz Bočne, Franjo Sevnčnikar iz Sošanja, Alojzij Planinc iz Zdol pri Brežicah, Anton Muč iz Otoka pri Cirkniškem jezeru, Anton Trefalt iz Straže pri Sv. Jurju ob juž. žel., Jožef Ne-

pužlan iz Bizeljskega, Karol Volčanšek iz Libne pri Vidmu, Ivan Koprivc iz Presečne pri Brežicah, Ignac Zgonc iz St. Ruperta pri Krškem, Jožef Bivic iz St. Vida na Dolenskem, Franjo Kočar, iz Domžal pri Kamniku, Petar Leben iz Zagorja ob Savi. — Mehanicari pilotske šole I. Avijacije v Novem Sadu. Pavle Knaflič, Hoče pri Mariboru, Anton Čone, Rogaska Slatina, Adolf Lauko, Trbojnje pri Vuzenici, Franjo Kalarič, Kokoriči pri Ljutomeru, Edi Marc, Ljubljana, Franc Askere, Trbovlje, Ludvik Verk Celje, Jože Podobnik, Dovje—Mojstrana, Jože Bevc, Rajhenburg, Franc Nerat, Sv. Peter pod Sv. Gorami. — Slovenski fantje iz brežiškega okraja, služeči pri 3. pešpuku II. bat. 7. četa. Josip Slovenec, Franc Valenčak iz Artič, Ivan Lupšina iz Bizeljskega, Ivan Radanovič, Franc Hervol in Alojz Klavžar iz Brežic. Alojz Mlekuš iz Vidma, Franc Kovčič iz Loč pri Dobovi, Rudolf Arnšek, Soštarec Ivan iz Kapel, Lovro Belina iz Olmja. — Fantje pri mitraljejski četi 31. pešpuka v Pristini — Kosovo — Srbija: Vinko Lapornik, Sv. Lenart nad Laškim, Ivan Oprčan, Ljubno, A. Lojen, Luče, Joško Debaršek, Stara vas, Velenje, Ivan Kotnik, Sele, Feliks Cepin, Roginska gorca, Ivan Kolar, St. Ilj pri Velenju, Jereb Ivan Skale pri Velenju, Joško Kortnik, Podgorje, Jožef Juraja, Imeno, Janez Sekirnik, Vnarje, Pristava, Peter Križevnik, Mislinje, Maks Slemenšek, Smihel, Mozirje, Engelbert Dremelj, Zidan most, Barlič Anton, Toplice, Zagorje, Stepišnik Franc, Celje, Malovške Franc, St. Janž pri Velenju, Ropotar Franc, Soštanj, Ivan Božič, Grajska vas, Martin Orešnik, Sv. Matevž pri Gomilskem, Kumer Raimund, Mislinje, Brišnik Ivan, Vransko, Beričič Anton, Vransko, Joško Slapnik, Smartno ob Dreti. — Iz Celinja pošiljata pozdrave kaplari: Slavko Meško iz Polensaka in Slavko Kramberger. — Fantje artileristi v Osijeku: Alojzij Diani, Sv. Jedert nad Laškim, Karol Tutner, Laško, Janko Pikel, Vransko, Ivan Kert, Dravograd, Mirko Kapušar, Ljubno, Leopold Stare, in Jožef Hafner, Bled, Valentin Krof, Prevalje in Rudolf Zupan, Radeče pri Zidanem mostu. — Fantje od 1. čete 48. pešpuka v Kolašinu — Crna gora: Ivan Ožinger iz Placarovec, Alojz Sešerko iz Mezgovc, Franc Polak iz Cerovca, Jožef Kržanec iz Rogalca, Blaž Koren, Pavlovci, Andrej Stručl, Gruškovje, Franc Vidovič, Pohorje, Martin Zemljak, Zg. Ložnica, Aleksander Lesjak, Crnovci. — Fantje iz Vranja v Srbiji: narednik Janko Vrabl iz Stare ceste pri Ljutomeru, Alojzij Strašek iz Celja in kaplar Franjo Kosi iz Mariboru. — Fantje 1. pešpuka v Vranju, Srbija: kaplar Stefan Čišmešija iz Kraljevca, kaplar Ivan Jurač iz Kraljevca, Redovi: Franc Klančnik, Soštanj, Ferdinand Imprl, Sevnica ob Savi, Anton Bratec, Sv. Rupert, Braslovce, Ivan Sušec, Stari trg, Slovenjgradec, Jožef Zelodec, Mežica, Koroško, Anton Uršič, Sv. Peter pod Sv. Gorami, Bernard Balon, Bizeljsko, Jožef Krajnc, Dobrna pri Celju, Franc Prevršek, Ljubčna pri Celju, Ivan Josih, Trbovlje, Franc Soba, Trbovlje, Herman Strahornik, Hrastnik, Jožef Seier, Zagorica, Martin Kralj, Raka pri Krškem, Ciril Knez, Celje, Ivo Sekarčnik, Stari trg, Slov. Gradec. — Fantje pri artilerijski delavnici v Osijeku: Kaplar Franc Potočan iz Zreč, redovi: Karol Potrč iz Zg. Korošice, Albert Zidanšek iz Spitaliča, Franc Sel iz St. Janža na Dravskem polju, Alojz Gojkovič iz Cirkovca, Ant. Krajnc iz St. Lovrenca v Slov. gor. Marlin Pohovnik iz Sv. Florjana, Josip Burjak iz Črne, Ivan Holer iz Marenbega, Bernard Pistotnik iz Slov. Gradca, Alojz Enoh iz Mrtvic, Ivan Gorišek iz Artič, Mihael Ograjensek iz Velike Pirešice, Anton Radej iz Sevnice, Franc Šober iz Gradaca, Franc Mauser iz Čermošnjic, Mihael Sterk iz Labinje, Vinko Dolinar iz Garbrja, Avgust Sever iz Semic. — Fantje od 32. pešpuka iz Nevesinja v Hercegovini: Franc Sagadin, Sesterže, Majšperg, Anton Lah, Cirkovce, Janko Santl, Pljuška gora, Ljutomerčani: Franc Pevec, Rudolf Gregorenčič, Al. Kovčič, Martin Sršen, Franc Meir, Anton Krbos, Roman Kosi, Ludvik Jašovac, Jožef Prelog, Anton Novak, Jožef Slana, Jožef Fridl, Ptuj, Kapl Zelan. — Fantje 11. čete 3. baterije, 48. pešpuka, Berane, Crna gora. Vojniki Franc Verhovčan in Ludvik Zibrat, Pušenci, Ormož, Maks Urh, Ormož, Fr. Bežjak, Rumeč pri Ormožu, Franc Nedok Ptuj, Janez Toplak, Podvinca, Fr. Solina, Fr. Pilinger, Stojinci, Andrej Krajnc, Leskovec, Ludvik Mesarič, Gerčaja vas, Jerenko Matjaž, Obročec Stefan, Podlesnik, Fr. Vogrin, Gradšak, Simon Koren, Sedlašek, Fr. Pukšič, Spuhlje, vsi pri Ptuj. Rajh Fr., Dobrovšek, Jožef Blagovič, Lahonec pri Ormožu, Anton Rep, Savci, Ormož, Milan Taciger, Zahomerc, Stefan Taciger, Stobrec pri Ptuj, Oto Goleš, Sv. Lenart v Slov. gor., Josip Kukovič, Pobrež, Sv. Vid, Stefan Rojše, Sv. Lenart v Slov. gor. Franjo Nedok, veliki in dugi, Ptuj, Mijo Aračič, Imotsko, Dalmacija, Kaplar Marjan Jukič, kaplar Ivan Konjunič, kaplar Josip Buljbašič, vsi iz Dalmacije. — Fantje od 46. pešpuka v Ohridi — Makedonija: Ivan Pikel in Franc Pobko iz Griž pri Celju, F. Ajdič, Lešče pri Celju, Gajšek Franc, Ostrožno pri Celju, Ivan Turnšek, Ostrožno pri Celju, Martin Storman, Vincenc Randl Gotovlje pri Celju, Vid Jazbinšek, Martin Luskar, Sv. Vid pri Planini, Franc Juhart, Vransko pri Celju, Martin Potočnik, Liboje, Kristl Kuhar, St. Ilj pri Velenju, Jožef Kotec, Levce pri Celju, Alojz Plesnik, Luče, Franc Jehart, Slovenjgradec, Alfonz Čičigoj, Trbovlje, Maks Sanda, Rečica pri Laškem, Adolf Dobrav Guštanj, Alojz Repovš, Trbovlje, Franc Golčar, St. Peter v Sav. dolini. — Fantje pri pekarski četi v Osijeku: kaplar Anton Arčan od Sv. Jurija ob juž. žel., kaplar Martin Plaušteiner iz Sv. Jurija ob južni železnici, Martin Vučer iz Zalca pri Celju, Josip Vidovič iz Ptuja, Franjo Plahuta, Rajhenburg, Josip Druškovič Rajhenburg, Stefan Lužar, Jankova pri Vojniku, Jernej Suhadolc, Brezje pri Dobrovi. — Velikonočnim čestitkam so se tudi pridružili podčasniki 23. topničarskega puka, Maribor: podnarednik Anton Sagadin, Sesterže, podnarednik Anton Geč, Samošani, Moškancji, podnarednik A. Zivec, Trst, podnarednik Franc Copl, Šmarje, narednik Martin Maček, Sv. Peter v Sav. dolini. Vesele velikonočne praznike želijo čitateljem »Gospodarja« tudi tile gardisti-Slovinci kraljeve garde: Janez Standeker, Sp. Sv. Kungota, Franc Vicman, Jarenina, Anton Sternad, Hoče, kaplar Viljem Albreht iz Konjic, Franc Flis iz Konjic. Fantje 1. pešadijskega puka iz Vranja v Srbiji: Jože Prisljan iz Braslovč, Franc Birnovčar iz Koprivnice, Franc Pisar iz Mežice pri Prevaljah, Janez Valenčak iz Trnovelj, Ciril Šuber iz Griž, Alojz Gašperič od Sv. Jurja ob juž. žel., Franc Junker iz Artič. — Pisari-Slovinci, 5. in 21. art. puka v Veliki Kindi želijo vsem svojim znancem in čitateljem »Slov. Gospodarja« vesele velikonočne praznike. Ernest Bregar, Stanko Stergar, Valentin Kukovič, Anton Mirnik in Ivan Veršec.

Kmetijsko kat. izobraževalno društvo na Frankolovem pridedi na velikonočni ponedeljek popoldne ob pol štirih v Društvenem domu igro »Čevljar — baron.« Po igri zapoje domači pevski zbor več narodnih pesmi. Prijatelji poštene zabave, pridite v obilnem številu!

Gospodarstvo.

Vinarska zadruga »Ljutomerčan«, Sv. Bolfenk pri Središču, ima v soboto, dne 26. t. m., ob 11. uri dopoldne svoj občni zbor v Obrežu pri g. M. Rakuša, ne pa ob 2. uri popoldne, kakor smo zadnjič pomotoma javili.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmen dne

11. t. m. se je pripeljalo 374 svinj, 2 kozi in 2 ovci. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 125—250 din., 7—9 tednov stari 275—300 din., 3—4 mesce stari 500—625 din., 5—7 mescev stari 850—900 din., 8—10 mescev stari 1050—1125 din., 1 leto stari 1350—1450 din., 1 kg žive teže 15—19 din., 1 kg mrtve žete 22—25 din., 1 koza 225—350 din., 1 ovca 300—350 din.

ZITNI TRG.

Ogromne poplave, ki so skoro popolnoma uničile setve v Sremu, Vojvodini in v severni Srbiji, dosedaj še niso povzročile dviganje žitnih cen. Žita je še vedno dovolj na ponudbo, seveda iz krajev, kjer se voda ne ovira prometa. Zlasti koruzo ponujajo v velikih količinah, vendar ni kupcev od nikoder, ker se izvoz ne izplača — za pasivne kraje pa je država poslala 600 vagonov koruze, katero nam je Bolgarija dobavila kot vojno odškodnino.

Cene poedinim žitnim vrstam so bile približno sledeče:

Moka nularica se je prodavala v Bački po 505—525 din. Bački mlini imajo veliko moke, ker pa je ne morejo prodati, se nahajajo nekateri v nevarni krizi ter bodo morali obrat ustaviti.

Pšenica kaže neznamen padec kljub poplavi. Pričakovati je, da bo postala še cenejša. V Bački se prodaja po 317—320 din.

Koruzna se ponuja v Bački po 230—235 din., v Sremu po 240—250 din., v Zagrebu po 270—275 din.

Ječmen je po 340 din. za 100 kg. Kupujejo ga pivovarne.

Oves je edini ostal čvrst v ceni ter se bo polagoma še dvignil. V Bački je po 255 din., v Zagrebu pa po 290 din.

Otrobi se prodajajo po 215 din.

Regrat kot solata. Ker se prične čas regratove solate, napišem nekaj o regratu. Regrat (latinski: leontodon taraxacum, hrvatski: maslačak, nemški: Löwenzahn) pri nas nikakor nima še veljave, kakor zasluži, med tem, ko ga na Francoskem in v Rusiji visoko čislajo. Ker pri nas kot zelišče divje raste po travnikih, njivah in tudi ob potih, ga imajo marsikateri za navadno in tuintam neprijetno plevel in zato ga tudi ne cenijo kot solato, zdi se jim kot navadna ničvredna zelenjava in ga prezirajo. Pa ravno zavoljo tega, ker nam daje regrat v zgodnji spomladi solato, ga moramo čislati. Regrat raste rad, dobro uspeva, je vstrajen ter nam daje mnogo let solato. Regratova peresa se kot solata pripravljajo kakor vrtna solata. Koristen in zdrav je, ker čisti kri in zato ga tuintam rabijo za spomladno zdravljenje, kakor v jeseni grozdje. Pisec teh vrstic je imel dolgo let katar v želodcu. Leta 1909 mu je neki zdravnik priporočil regrat in sicer vsaki dan. Bolezen je ponehala in od tistega časa je zdrav. Regrat se tudi lahko goji na vrtu. Seme se v spomladi poseje v dobro zemljo na vrtu v vrstah, ki so 40 cm narazen ter se kakor vsako drugo solatno seme le lahko z zemljo pokrije, rabi pa nekaj dalje, da začne poganjati. Sadike naj se v vrsti sadijo 15 cm ena od druge. Celo delo obstoji potem v tem, da se zemlja zrahlja in lepo očisti plevela. Zalivati sicer ni treba, vendar se lahko zgodi v suši. Ako so sadike že v prvem letu dovolj močne postale, se en del izkoplje in v pesek in zemljo v kleti zakoplje, da se belijo (bele postanejo). Regrat ima tudi pred zimsko endivijo to prednost, da njegova peresa v kleti dalje ostanejo in ne gnijejo tako hitro. Ako hoče pa kdo iz regratovih sadik, ki so čez zimo na prostem ostale, imeti dobro in mehko solato, naj jih potem v jeseni ali vsaj spomladi dobro z zemljo ogrne. Treba je dobro zrahljane, lahke zemlje. Marsikateri pokrijejo regratove rastline z slamo in na slamo pa dajo malo zemlje, zopet drugi ovijejo rastline v papirjem. V drugem in tretjem letu postane regrat prav plodovit. Starejše regratove rastline, katere se ne negujejo več, treba je z zemljo (Komposterde) pokriti. Potem ne trpijo od vlažnosti in ker se kompostna zemlja prej ogreje, kakor v vrtu, nam dajo tako zakopane rastline še enkrat prav dobro, belo solato.

Z ZAREZANO ALI BOBRASSTO OPEKO POKRITA STREHA?

Od izkušnega strokovnjaka smo prejeli sledeče pismo in sicer:

Da se prepričajo pomote ter napačna mnenja pri pokrivanju streh z bobrasto opeko (Biberschwanz) ali z zarezano opeko (Strangfalz), je namen sledečih vrst, da dajo izčrpna pojasnila. Pri današnjih težkih razmerah je

IV.

Tam v kopališču pranje letno
Je z milom »Zlatorog« prijetno,
ko polne pene vse so banje,
c'lo dame kukajo skoz' špranje.

(Nadaljevanje sledi).

umestno in potrebno, da se vsakemu graditelju, bodisi meščan ali seljak, prihrani škoda. Jaz sem večkrat opazil, da opekarne, ki imajo težkoče pri izdelovanju zarezanih strešnikov, priporočajo bobrovo, češ, da je z bobrasto opeko pokrita streha cenejša in boljša od strehe, ki je pokrita z zarezano strešno opeko. Da se odjemalcem predoči razlika pri pokrivanju strehe z bobrasto, odnosno zarezano strešno opeko, se ugotavlja sledeče: Na 1 kvadratni meter je treba 30 komadov bobraste opeke in 7 metrov letvic; na 1 kvadratni meter je treba 15 komadov zarezanih strešnikov in 4 metre letvic. Iz sledečega primera je razvidno razmerje med na videz cenejšo bobrasto opeko in baje dražjo zarezano opeko, ki stane po mile 5600 K, dočim bobrasta opeka stane 3200 K.

Stroški pri pokrivanju z bobrasto opeko na 1 kvadr. meter: 30 komadov bobraste opeke po 3.20 K stane 96 K, 7 metrov letvic po 4 K je 28 K, torej pride na 1 kvadr. meter strešne ploskve 124 K čistih stroškov za material brez delavnih mezd. — Stroški pri pokrivanju z zarezano strešno opeko na 1 kvadratni meter: 15 komadov zarezanih strešnikov po 5.60 K je 85 K, 4 metre letvic po 4 K je 16 K, torej pride na 1 kvadratni meter strešne ploskve 100 K čistih stroškov za material brez delavnih mezd. Na 1 kvadratni meter odpadajoča razlika znaša torej 24 K, kar je iz predstojčega razvidno in jasno dokazano.

Ista razlika znaša n. pr. pri poslopju, katero je 15 m dolgo in 10 m globoko, tako da se šteje 150 kvadratnih metrov zazidanega prostora in 210 kvadratnih metrov strešne ploskve, ako se isto poslopje krije z zarezano strešno opeko, 210 krat 24 K, to je 5040 K. Omenjena streha je torej, ako se krije z zarezano opeko, za 5040 K cenejša od strehe, katera bi se krila z bobrasto opeko. Predstojčiji primer naj si predoči graditelj meščan in tudi kmet v slučaju potrebe in sem prepričan, da bo vsakemu koristil.

Ob tej priliki moram tudi navesti, da dotični graditelj dobi večinoma le slabo, ročno izdelano, oziroma tudi strojno izdelano, malo trpežno opeko, iz česar sledi, da se mora taka opeka za 5 ali največ 10 let izmenjati. Pri solidno izdelani zarezani strešni opeki na modernih strojih, valjih itd. in pri polletnem ležanju pripravljenega materiala tovarnar opeke, ako razpolaga z izvrstnim surovim materialom (Tonschiefer), ki potrebuje za žganje 1200 stopinj vročine, lahko jamči za svoje izdelke na 100 let.

Predstojčije vrste temeljijo na dolgoletni izkušnji in imajo ta namen, da je splošno mnenje, da je bobrasta opeka cenejša od zarezane opeke, napačno in da je zarezana strešna opeka cenejša, čeprav je na videz dražja. Zarezana strešna opeka predstavlja najcenejši, najlažji in brezdvomno najboljši material za pokrivanje streh, čeprav bi prišel 1 komad na dvojno ceno bobraste opeke, kar danes pa ni res. Tudi se trdi, da skozi streho, katera je pokrita z zarezano opeko, po zimski prodira prahast sneg. To je popolnoma brezpomembno in pri dobro izdelani zarezani opeki tudi izključeno.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 80 din., 100 francoskih frankov stane 483 din., za 100 avstrijskih kron je plačati 11 para, za 100 čehoslovaških kron 239 din., in za 100 laških lir 350 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.10 cent.

Moč-

no, lepo in pozorni

sukno

in kamgarn, hlačevino, cefir, tiskanino (druk) platno, volneno blago in vso manufakturno robo kupite edino v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Kdor ne verjame, naj se sam prepriča. Zaloga veljanska. Trgovci engros cene. Cenik zastoj.

Pozor, kmetiel!
Tovarna strojev, livarna železa in kovin
Franjo Farič, Maribor.

Mlatilnice vsake vrste, sadni mlini sistem »Dangl«, veterjači sistem »Kalmars«. — Vse lastni izdelki.
10% nižje cene, kakor drugod!

Ugodni nakup!

Kompletno, skoro novo pohištvo za predsobo, jedilnico, spalnico, sobo za gospode in kuhinjo se ceno prodaja. — Tezno, Kovina. — Poizvedbe pri vratarju. 520

MALA OZMANILA.

Iščem 14-15 letno, razumno, čisto in zdravo deklico k enemu otroku. Ponudbe na naslov Anton Kežman, Dobova, 518

Močne hlapce za vinograd, polje, travnik in živino potrebuje župnišče Setine pri Zagrebu. Cela oskrba, mesečna plača 1400 kron in več. 494

Švicar z dvema delavnimi močmi k 30 kom. živine, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri upravi veleposestva Turin pri Ptujju. Tam se sprejme tudi več družin s poljedeljskimi delavci v stanovanju. 490 3-1

Hlapec, ki zna tudi konje upravljati, se takoj sprejme v splošni bolnici v Mariboru. Mesečna plača 1800 K, prosto stanovanje in hrana. 508

Čvrstega poštenega franta v starosti od 15-17 let, ki je navajen pri konjih, sprejme v stalno službo Franjo Gnilšek, trgovina z vinom v Mariboru, Razlagova ulica 25. 515

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru sprejme v stalno službo enega kmetijskega zidarja takoj, za navadna zidarska dela in enega viničarja v novembru 1924 s pet do šest prvovrstnimi delovnimi močmi. Ponudbe za zidarsko službo do 28. aprila, za viničarsko službo do 1. julija. 511 2-1

Starejši šofer, kateri se pri mlekarstvu dobro razume in se z dobrimi izpričevali izkaže, in kateri sam tudi poma ga delati, se za večjo posestvo v Sloveniji takoj išče. Ponudbe so za poslati pod »Schweitzer« na upravo »Sl. Gospodarja«. 517

Razpis zidarskega, tesarskega in kleparskega dela pri popravilu cerkve Sv. Duha na O. vrhu, pošta Selnica ob Dr., do 15. maja 1924. Ivan Kaiser. 522 2-1

Učence se takoj sprejme pri g. Antonu Marčič, usnarjarju v Slov. Bistrici na tri leta. Za hrano in obleko se bodo skrbelo. 482 2-1

Uprava ljubljanske škotije, Marjinegrad p. Mozirje rabi drvarjev več partij in plača za sekanje brez spravila od kub. metra po 20 D. Za spravilo bi se dogovorili po izvršeni sečnji. — Ponudbe je poslati direktno na upravo. Skupaj bi rabil ca 100 drvarjev. 365 4-1

Kuharica za uradnike se sprejme. Spričevala in mezdna zahteva se pošlje na Marija grafica zu Eltz, Vukovar, Slavonija. 351 6-1

Proda se posestvo, 7 oralov: vinograd, sadonosnik, njive, gozd, hiša in gospodarsko poslopje. Sauperl Terezija Polička vas 14. p. Jarenina. 458 2-1

Kovačnico brez orodja in nekaj zemlje zraven se da v najem ali proda. Zg. Gorica, gostilna Vodusek, p. Pragersko. 461 2-1

Novo hišo s tremi sobami, 2 vrta, sadonosnik, travnik, njivo, hlev, klet itd. v prijaznem kraju, četrt ure od mesta (postaje) prodam radi selitve po nizki ceni. Schneider, Devina, Slov. Bistrica. 527 2-1

Dobra trgovina, gostilna in trafika ter pet oralov zemlje, prodaja takoj Andrej Marinc v Matkah, p. Sv. Pavel pri Preboldu. 513

Nov težki platovoz na peresa, nov štirisedezni linčki voz, malo rabljen lovski voz za osem oseb in nov enovprežni voz prodaja Vinko Bezjak, kovač na Teznu. 521

Mlin na prodaj na dobri vodi, 2 para kamnov, 1 valjar, s posestvom in stanovanjem. Vprašati je pri M. Koler, Crešnjeveci, Gornja Radgona. 525 3-1

Mlin na več parov, sadonosnik, pašnik, vrt, v dobrem stanu, vse zidano, dober promet, se zavoljo starosti po pri meri ceni prodaja. 60 vodnih konjskih sil, ki bi se dale izrabiti za druge obrti: za tkalnico platna ali žago. Zanesljivi kupci naj se zglasijo v Pristavi št. 17 pri Ljutomeru. 516

Vinogradniki pozor! Vinotoč, trgovino, koncesijo, stanovanje, pri cerkvi v Studencih, odstopim ali sprejemem kompanjo. Potrebno 22.000 dinarjev. Segvič. 514

Prodaj 4 orala travnika pri Sv. Marjeti. Vpraša se pri Ani Vračko, Sv. Peter pri Mariboru. 501

Posestvo, 2 in pol orala zemlje, zraven hiša, gospodarsko poslopje, vrt, sadonosnik in brajda, se vsled slučajne smrti pod ugodnimi pogoji prodaja ali s sličnim pa tudi manjšim posestvom v bližini Maribora zamenja. Več se poizve pri lastnici Mariji Gobec, Sv. Miklavž p. Hoče. 502

Proda se posestvo, okoli 15 oralov, čez pet oralov sadonosnika, ostalo njive, travniki in vinograd. Hiša z opeko krita, vse v lepem stanju. Karl Cep, Vosek, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 486

Pri Sv. Miklavžu, postaja Rimske Toplice se odda v najem ali proda posestvo: sadonosniki, njive, gozd, lahko se redi 8-10 glav živine. Pojasnila v šoli Sv. Miklavž, pošta Laško. 431 3-1

Opekarna z okroglo pečjo v Podravini na Hrvatskem z vsem orodjem in 6 orali zemlje se prodaja. Posestnik Blaž Štivec, Sigetec, p. Drnje, Hrvatsko. 425 3-1

Na prodaj posestvo sredi vasi z lepo zidano hišo, zidanim gospodarskim poslopijem, vse v najboljšem stanju, povsod električna razsvetljava, po ugodni ceni takoj. Naslov pove uprava. 348

Prodaj dva orala zemlje, njivo in travnik v Studencih pri Mariboru po nizki ceni. M. Korošec, Sp. Kungota, pošta Pesnica. 470 2-1

Lepo posestvo v ravnini, ob okrajni cesti z zidanimi in z opeko kritimi poslopji, 10 minut od farne cerkve Sv. Lenart v Slov. gor., prodaja po ugodni ceni radi preselitve Jos. Jančič, Sp. Jakobski dol. 523

Proda se zelo lepo posestvo pol ure od Maribora. Lepo zidano poslopje, sadonosnik, njive in šuma, velika stiskalnica (preša), veliko vinskih sodov, sena, zrnje, žrnje: prodaja se vse skupaj ali vsako posebej. Naslov iz prijaznosti Breznik, Maribor, Glavni trg 18-II. 497

Proda se posestvo blizu Konjic, 3 orale zemlje: hiša, sadonosnik, njiva, vse v dobrem stanu. Več pove Alojz Soderžnik, gostilničar na Golškem pri Konjicah. 499

Dvoje posestev, z lepimi zidanimi hišami in vinogradi na lepih legah, v središču Slovgoric se bosta prodala dne 21. t. m. na licih mesta. Resni kupci naj se oglašijo v Vintarovich št. 18. Sv. Urban pri Ptujju. 510

Imam več tisoč Riparia portalis trsov za cepilev na suho na razpolago. Franc Jauk, Polička vas 11, Jarenina. 500

Cepljene trte najbolj priporočljivih in rodovitnih vrst, tudi par tisoč vkoreninjenega divjaka Rip. portalis imam še za prodati po dnevni nizki ceni. Franc Raušl, pos. in trt. Kukova, pošta Juršinci, Ptuj. 489 2-1

Vinogradniki, pozor! Mnogoletni trsnikar, imam še nekaj tisoč divjakov korenjakov od Rip. portalis in nad 10.000 komadov Noah — bela šmarinca in trtnici, ki sama rodi sila imenitno in katere ni treba škropiti in je za vsako zemljo, tudi brez rigolanja velja saditi. Cene po dogovoru. — Prosi se znamke za odgovor. Matevž Strašek, posestnik in trsnikar, Sv. Ema, Nezbiše, p. Pristava, Jugoslavija. 440 2-1

Cepljene trte imamo, kakor vsako leto večjo množino, vseh najboljših vrst, na podlagi R. portalis in križankah po dn. cenah. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Prodajam tudi več tisoč korenjakov R. port., Götthe 9 in samorodnic. Oglašiti se je pri posestniku Franc Horvat, Mostje, pošta Juršinci pri Ptujju. 197

Vinogradniki pozor! Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najrodovitnejše vrste. V zalogi je vkoreninjen divjak Riparia portalis in Götthe št. 9. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte za svoj vinograd naj se takoj oglasi ustmene ali pismeno pri Francu Slođujak, trtničar, pošta Juršinci pri Ptujju. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni. Za odgovor se naj priloži znamka. 1263

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Jarenini se vrši dne 27. aprila 1924 v posojilniških prostorih ob pol 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrjenje rač. zaključka za leto 1923. 4. Slučajnosti. Načelstvo. 509

Stare tračnice (šine) za zgradbe cene izredno nizke pri J. Baumeisterju, Maribor, Aleksandrova cesta 20. 498

Večja množina originalne pišaje na prodaj pri Ivanu Peček v Framu. 443 2-1

Prihraniš najmanj 20 odstot. denarja, če kupiš deske, late, tesan les, apno, cement, cementne izdelke, pripravne za studence, železo, pleh, žičnike itd., le pri domaćinu V. Bratina, Križevci pri Ljutomeru. 407 1-3

Brusimo brive, škarje, nože itd. Električna brusarna v Celju, Prešernova ulica 19 (v brivnici Koštomaj). 379 4-1

Velika izbira sukna za ženi in neveste, tiskovine, platna vseh vrst itd. se dobi po znižanih cenah pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. 94 10-1

Izjava. Podpisana izjavljam, da se je moje ime v Izjavi (ogl. 460) v zadnjem »Slov. Gospodarju« v zadevi g. Jerin brez moje vednosti in dovoljenja podpisalo. Gospej V. Jerin, roj. Gnus nisem nobene hvale dolžna. V Mariboru dne 11. aprila 1924. Marija Gnus. 495

Izjava. Podpisana Ana Ivnik, posestnica v Sevnici, preključem govornice, katere sem razširjala o gospodu Ivanu Mlinarič iz Sevnice kot neresnične ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega postopanja. V Sevnici, dne 10. aprila 1924. Ana Ivnik. 506

Velika hiša

z gospodarskimi poslopji, velikim, lepim sadnim vrtom, njivami in gozdom, v bližini železniške postaje Kočevje, se prodaja. Hiša je pripravna za vsako obrt. Pojasnila daje tiskarna v Kočevju. 507 2-1

Vsem pekarnam in trgovcem naznanjam, da bom od pondelka 14. t. m. razprodajal

sveži kvas po 30 — din. kilogram.

Obenem priporočam svojo specijalno trgovino. Konkurenčne cene, prvovrstno blago!

Anton Požar, Maribor, Gosposka ulica šte. 4.

Ne zamudite

kupiti po čudovito nizkih cenah došlo manufakturno blago kakor: kretone, družko tiskovino, volneno blago za moške in ženske obleke, svilene rute ter vse druge potrebščine pri trvdki

Martin Šumer, Konjice, Slovenija.

Proda se

šparogljive sadike: prva močne braunschweigske in Conovers, komad 1 D, 2000 in več po 50 par.

Hilfried Roßnait, Bistrica pri Mariboru, pošta Limbuš. 459 2-1

OTROCI!

Prosimo mamo, da Vam kupijo za barvanje piruhov le

KROMPIRJA

več vagonov za izvoz kupi RUDOLF PEVEC, MOZIRJE Slovenija. 451 4-1

Išče se za takojšnji nastop

kleparski poslovodja

vešč slovenskega in nemškega jezika, istotako pridnega učenca za kleparstvo. Ponudbe na oglasni zavod »Jugografija«, Celje, Za kresjijo 5. 234

Lepa trgovina

z dvema velikima skladiščema in gospodarskim poslopijem, 4 sobe, kopalna soba, vse z električno razsvetlavo, velik sadonosnik, lep vrt za zelenjavo se zaradi preselitve takoj prodaja. Potreben kapital v teku tega leta 200.000 D, ostanek po dogovoru. Informacije se naj ravnaajo na poštni predal št. 11, Ormož (Slovenija). 504

Za vodovoda in vrtno ograje

železne cevi (kovane stare), (alte Siederöhre) žične mreže pocinkane, žreblje, karbolinej, katran (Ther) priporoča po strašno nizkih cenah

veletrgovina z železom in gradivnim blagom

Ivo Andraschitz, Maribor.

Prvovrstni angleški in ostravski plinski koks

za kovaške svrhe ter industrijo dobavi na debelo in na drobno po najnižjih cenah

Mariborska mestna plinarna.

VABILO

na

XVI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Petrovčah, reg. zadr. z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 27. aprila 1924 ob 9. uri dopoldne v zadržni pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1923.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je glasom pravil sklepčen pri vsakem številu navzočih zadržnikov.

488

Načelstvo.

ZAHVALA.

Za vse izraze iskrenega sočutja ob bridki izgubi naše drage, nepozabne soproge, oziroma sestre,

Neže Lapuh roj. Bogovič,

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem najiskrenejšo zahvalo, posebno vsem onim, ki so jo spremili na zadnji poti. Vsem, posebno še domačemu pevskemu zboru za lepo nagrobnico in darovalcem vencev in cvetja srčna hvala s prošnjo, da se spominjajo blage pokojnice v molitvi. Artiče, 13. aprila 1924.

Jožef Lapuh, soprog v imenu svojem, in svojih otrok, v imenu njene matere ter vseh sorodnikov.

ZAHVALA.

Za prisrčne izraze sočutja ob bridki izgubi naše nepozabne

IVANKE,

13letne učenke 5. razreda,

katera je v nedeljo zvečer, dne 6. aprila 1924, preminula tek zemeljskega življenja. Izrekamo vsem, ki so počastili njo s tako številnim spremstvom. V prvi vrsti se zahvaljujemo č. g. dr. župniku Ivanu Jančiču, ki so celi sprevid tako ginljivo uredili, č. g. kapucinu iz Celja, g. nadučitelju R. Senicu za spremstvo in sploh vsemu učitelstvu, gg. organistoma in vsem, ki so nas tolažili pri tem bridkem udarcu najiskrenejšo zahvalo.

Ohranite našo Ivanko v neizbrisnem spominu.

Zalujoča rodbina Kunst-ova.

Dražba.

Dne 26. aprila 1924 ob 10. uri dopoldne se vrši pri okrajnem sodišču v Mariboru soba št. 27

dražba zemljišča

vl. št. 66 d. o. Spodnja Selnica in vl. št. 87 d. o. Slemen. Posestvo meri cirka 10 oralov, cenjeno je na 3.068.900 kron, najmanjši pomudek znaša 2.054.396 kron. Posestvo ima lepo enonadstropno hišo z mlinom in gospodarskim poslopijem tik ob Dravi, ima električno napeljavo ter vodno stalno moč za mlin. Hiša je sposobna za trgovino z lesom, za tovarno papirja ter sploh za vsako industrijo. Natančnejše podatke pri dr. Juvanju, odvetniku v Mariboru.

**ZVONOLIVARNA
ZVONOGLAS**
TOMANOVA ULICA MARIBOR TELEFON ST. 74
HITRA POSTREZBA,
PRVOVRSTNA IZVRŠITEV, NIZKE CENE.
RAČUN PRI:
ZADRUŽNI-GOSPODARSKI-BANKI
MARIBOR.

ZVONOGLAS

OKUSNO IZDELANI BRONASTI ZVONOVI -
HARMONIČNO AKORDIČNI TRAJNI GLASOVI

**Najnižje
cena
za lepo in
dobro
blago.**

Potrebuje se sukno za moške in ženske obleke, hlače vino za delavce, blago iz bombaževine, barbeni za pranje, tkanine, perilo za pranje, sukno za pranje, srajce, hlače, predpasnike, žepne robce, posteljno perilo, obrisače, odeje, koe, pletenine, moške in ženske nogavice, jopice, izdelovljeno žensko, moško in otroško perilo, perilo (Jäger) in vsakovrstne druge obleke, potem pošljite dva dinarja za poštino in zahtevajte, da se vam pošlje nov cenik; v slučaju, da hočete naročiti večjo količino blaga, pa hočete preje videti vzorce, pošljite za iste 10 D in pišite točno vse potrebno, da se vam lahko pošljejo odgovarjajoči vzorci. — Naši cenjeni čitatelji dobijo špeciialno ponudbo ter bodo dobro postreženi, če se obrnejo z zaupanjem na

R. Miklauc
Ljubljana br. 371.
Tvrška nudi samo dobro blago!

Pozor kovači!

**Kovaški premog
ogljie iz trdega lesa
železo vseh vrst**

priporoča po originalnih tovarniških cenah
glavna in tovarniška zaloga, veletrgovina z železom

veletrgovina z železom

I. Andraschitz
Vodnikov trg. MARIBOR Vodnikov trg.

Stara pesem

izkopana iz tritisočletnega groba egiptovskega kralja.

Opeko kdor dobro hoče dobiti, ta v Račju jo mora zdaj naročiti. Streho trpežno kdor hoče napraviti, opeko iz Račja mora nabaviti. Denar si prihrani, srečo privabi, blago Opekarni v Račju kdor rabi. To pesmico danes vsak mora znati, to šolarčku skrbna pravi že mati.

**Ena steklenica Elzafluida nadomesti 3
steklenice francoskega žganja!**

Vsebinska to naredi!

Sestava Fellerjevega Elzafluida iz najmočnejših esencev zdravilnih zelišč, cvetja, korenin in listja z najfinešim destilatom žganja je že čez 25 let vzrok zahvalnosti nebroj ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj v težkih dneh bolečine prežene. Imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nahod? Ste slabi, prenapeti, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite v vseh priložnostih imeti zanesljivo sredstvo pri hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid! Kmalu bode rekli tudi vi:

To je najboljšo, kar sem kodaj okušal!

Je veliko močnejši in izdatnejši kot francosko žganje in najboljšje sredstvo te vrste. V vseh dotičnih poslovnih zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. S pakovanjem in poštino stane, če se pošlje denar naprej ali po povzetju: 3 dvojnat ali 1 specijalna steklenica 24 dinarjev, 12 dvojnatih ali 4 specijalne steklenice 85 dinarjev, 24 dvojnatih ali 8 specijalnih steklenic 31 dinarjev, 36 dvojnatih ali 1 specijalnih steklenic 214 dinar.

Kot primot: Elza-obliž zoper kurja očesa 4 dinarje in 6 dinarjev; Elza-mentolni črtniki 7 dinarjev; Elza-ribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonjska voda 15 dinarjev; Elza-šumski miris za sobo 15 dinarjev; Glycerin 4.80 dinarjev in 18 dinarjev; Lysol, Lysiform 25 dinarjev; Kineški čaj od 2 dinarja dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 15 dinarjev; Elza-mrčesni prašek 10 dinarjev; strup za podgane in miši 8 dinarjev. Za primot se pakovanje in poština posebejo računa.

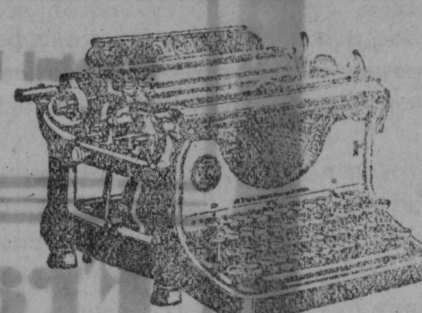
Na te cene se računa sedaj še 10% doplatka. Adresirati natančno: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

APNO

iz Zagorja, sveže in zmiraj v zalogi. Portland- in Roman-cement, gips, strešna lepenka, nosilci (traverze), okovi za stavbe in vse druge predmete in vsa železnina se kupi najceneje in po tovarniških cenah v staroznani in največji trgovini te stroke:

**Veletrgovina z železnino in gradivnim
materijalom**

I. Andraschitz
Vodnikov trg Maribor Vodnikov trg

Najboljše pisalne stroje
dobavi tudi na mesečne obroke proti jamstvu

THE REX CO.,
Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahtevajte prospekt in ponudbe!

DEŽNIKARNA JOS. VRANJER
Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška mitnica)
12-149

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** črna mačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

JETIKA.

Zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik, ordinira vsak petek v Celju. Vprašati v lekarni Marija Pomagaj. Šteta njegove tri knjige s jeli.

Apno iz Zagorja

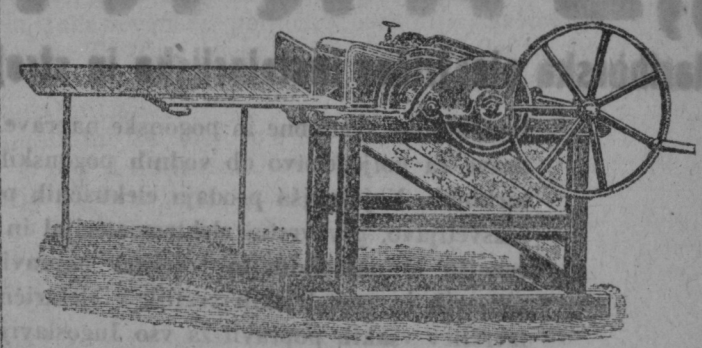
ia trboveljski Portland-cement in druge stavbene potrebnosti, kakor tudi vse cementne izdelke, priporoča po najnižji dnevni ceni

C. Pickel,
tovarna za umetne kamene in cementne izdelke.
MARIBOR, KOROSCEVA ULICA št. 39.

**Mar ufzkturo,
šeceriilo
in drugo**

kupite najceneje in Vam je na razpolago bogata izbira v manufakturi, velika zaloga svilenih robcev, kakor za Veliko noč imam najfinejšo moko, rozine, barvo za jajca, sploh, kar se vse potrebuje, po najnižjih cenah. Postrežba točna, solidna in poštena. — Se priporoča:

**TRGOVINA
IVAN SEVER,
VELENJE.**

Mlatilnice za 12.500 kron

lepe, močne, na kuglasta ležišča s težkim zamahalnim kolesom (Schwungrad). Velika zaloga vseh vrst plugov, osipalnikov, okopalnikov in bran, kakor tudi vse vrste poljedelskih strojev, dobite pri meni 10 odstot. ceneje, kakor pri vseh drugih tovarnah. Za vsaki stroj se jamči. Sprejme se v to stroko zastopnik proti mesečni plači in proviziji. Se priporoča

Jakob Pučko
trgovina s poljedelskimi stroji,
Ormoška cesta. PTUJ. Ormoška cesta.
(Tik sejmišča.)

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vseke vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani v hiši „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti, poleg »Uniona.«
Podružnica se nahaja pa v hiši »Gospodarske zveze« na Dunajski cesti št. 29. 125 20-1

Cene zelo zmerni! Zadržno podjetje!

Umetna gnojila za vrtove, njive in travnike modra galica zajamčena 98-99 odstot. preizkušena žveplo navadno in dvojno ventilirano gumi za cepljenje in rafija.

Germisan — sredstvo za razkuževanje žita po najnižjih dnevni cenah na zalogi pri

Anton Tonejc,
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 95.
Poizkusi z umetnimi gnojili se izvrše brezplačno.

Brzojav.**Zvonolivarna „Zvonoglas“**

v Mariboru, Tomanova ulica

naznanja, da bode razstavila

od 10. do 25. aprila 1924

4 velike svonove

pred svenotivarno.

Vsi interesenti, posebno pa preč. duhovščina, se uljudno vabijo, da se te razstave udeleže. Pri tej priliki se bodo lahko prepričali o čistih in harmoničnih glasovih naših izdelkov. — Naša livarna se nahaja blizu samostana čč. šolskih sester na poti proti Kamnici.

Zvonolivarna „Zvonoglas“.**„ŽARNICA“**

Mariborska električna instalacijska in strojniška družba z o. z.

Izvršuje vse svetlobne in pogonske naprave. Lastne naprave za poljedelstvo ob vodnih pogonskih kolesih in turbinah. Najcenejša prodaja električnih predmetov za razsvetljavo, prvovrstni elektromaterijal in stroji. Najcenejša in najsolidnejša izvršitev popravil. Predelava plinovitih in petrolejskih svetilk v električne. Takojšna izvršitev vsakih popravil za vso Jugoslavijo. Ogled inženerja in proračun na željo tudi izven kraja brezplačen.

491

Gosposka ul. 8. MARIBOR Gosposka ul. 8

Zahvala.

Stvarniku veseljstva je dopadlo poklicati v Vse-mirje našega dragega

HINKOTA.

Ob tej prebridki izgubi nam je dolžnost, da se zahvalimo vsem onim, ki so nam lajšali bol, osobito se zahvaljujemo mil. g. msgr. dr. Hrđy-ju za nagrobni govor, veleč. g. zastopniku ministrstva pravde, vsem ostalim gg. govornikom in tovarišem blagopokojnika iz Beograda, bratskemu srbskemu narodu, ki se je v tako obilnem številu udeležil pogreba; iskren Bog plačaj tudi mil. g. prijorju križniškega reda, kakor tudi veler. g. dr. O. Pirkmajerju, okrajnemu glavarju v Ptujju za izraze sočutja in vsem drugim, ki so nam pokazali ljubav do dragega rajkega.

Velika Nedelja, 5. aprila 1924.

487

Zalujoča obitelj Irgoličeva.

IVAN KOVAČIČ

Koroška cesta 10 MARIBOR naspr. Cirilovo tisk

Velika zaloga stekla, porcelana, šipe za okna, ogledala, vsakovrstne posode, svetilke itd. Vse po najnižji ceni. — Točna in solidna postrežba! —

Edina slov. tvrdka te stroke v Mariboru!
Poskusite in prepričajte se!

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stalna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavzeto

(Hotel »Pri belem volu«)

obrestuje hranilne vloge počenši s 1. januarjem 1924
od 7% do 10%, oziroma po dogovoru.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica
iz svojega.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.*Somišljeniki, širite naše liste!***Zadružna gospodarska banka**

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižico in v tekočem računu.

Izplača vsako vlogo na zahtevo takol v gotovini.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.